

דצמבר, 2018

גושן לוריא ושות'
רואי חשבון

2

בדצמבר, 2018

לקוחות נכבדים,

הנדון: היערכות לסוף שנת המס 2018

מצורפת בזה רשימת המלצות והנחיות להערכות לקראת סוף שנת המס 2018 ותזכורת לנושאים הדורשים את טיפולכם.

כמו כן מצורפים נספחים, הכוללים הנחיות להכנת ספרי החשבונות לביקורת ולעריכת הדוחות האישיים על ידינו, וכן דוגמאות לטפסים בהם ניתן להיעזר בספירת המלאי, ספירת הקופות, ותיעוד מצבת הרכבים ליום 31 בדצמבר, 2018.

יישום ההנחיות הנ"ל יאפשרו למצות את הזכויות וההטבות השונות לצורך מס מחזק, ולהיערך נכון לקראת סגירת ספרי החשבונות וביקורתם מאידך.

חוזר זה נועד למסירת מידע בלבד ואין לראות בתוכנו מתן יעוץ או חוות דעת.

בכל מקרה שמתעוררות שאלות, אנו עומדים לרשותכם למתן מענה.

בכבוד

רב,

גוזלן לוריא

ושות'

רואי חשבון

תוכן עניינים

מיסוי יחיד ונושאים כלליים

4	תקרות, סכומים ועדכונים בקשר להפקדות בקופות גמל לקצבה, קרנות פנסיה והשתלמות
4	הפרשות פנסיוניות לפי צו הרחבה
4	תקרות וסכומי הפקדה לרכיב פיצויים שכירים ובעלי שליטה
5	תקרות וסכומי הפקדה לקרן השתלמות
6	תקרות וסכומי הפקדה לקופת גמל
6	תנאי הפקדה לקופות גמל לקצבה וקרנות פנסיה החל מ-1.1.2008
6	ביטוח אובדן כושר עבודה
7	שכר מינימום ומכסת ימי חופשה
7	שיעורי הפקדה לביטוח לאומי
8	רכיבי שכר פטורים מדמי ביטוח לאומי
8	חובת הדיווח למוסד לביטוח לאומי החלה על קבלני בנייה בהעסקת קבלני משנה
9	קריטריונים להגשת דין וחשבון לרשויות המס
9	החזרי מס לשכירים
10	שיעורי המס לשנת 2018
11	הכנסות מהשכרת דירה למגורים בארץ ובחו"ל
12	זיכויים אישיים
13	תשלום יתרת חוב מס הכנסה לשנת המס 2018
13	איסוף חומר לטובת הצהרות הון עתידיות
13	מענקי אי תחרות
14	סדר קיזוז הפסדים
14	מיסוי מטבעות וירטואליים
15	דיווח הכנסות לא מדווחות לרשות המיסים
16	הצהרה על החזקה בחבר בני אדם תושב חוץ
16	השקעות בחו"ל והעברות כספים לחו"ל
16	חובת הדיווח החלה על תושבי ישראל אשר ניתקו תושבות בישראל

17	חוק לצמצום השימוש במזומן
17	היערכות בית העסק לקראת יישום תקן EMV הנוגע לעסקאות כרטיסי אשראי
17	תכנוני מס החייבים בדיווח ועמדות חייבות בדיווח
18	חוות דעת חייבת בדיווח
18	ספירת, הערכת והשמדת מלאי עסקי
18	בדיקת חתך הכנסות והוצאות
19	מחזור עסקי, טיב ניהול החשבונות וחובת ניכוי מס במקור

מיסוי חברות

19	חברות משפחתיות וחברות בית
20	חברות ארנק
21	מיסוי עודפי רווחים לא מחולקים
21	פירוק חברות לא פעילות
21	משיכת כספים מהחברה ע"י בעל מניות מהותי – סעיף 3(ט'1)
22	שמירה על תנאי חלוקת דיבידנד מוטב לפי הוראת השעה
22	הלוואות שחלה עליהן ריבית לפי ס' 3(ט') ולפי ס' 3(י') לפקודת מס הכנסה
22	הגשת דוחות מס לשנת המס 2017
23	שמירת מערכת החשבונות
23	ניכוי הוצאות מהכנסות החברה

מס ערך מוסף וניכויים

24	תקרת הכנסות עוסק פטור במע"מ
24	דוח מע"מ מפורט
25	מועד הגשת דוח מע"מ מפורט
25	הכרה בחובות אבודים והפרשות להתחייבויות תלויות
25	ניכוי מס תשומות – סעיף 38 לחוק מע"מ - דגשים
26	שווי שימוש ברכב
26	דיווח באופן מקוון על הפקדות לקופות גמל
27	טיפול בכספי קופות מרכזיות לפיצויים
27	העסקת עובדים זרים מסתננים
28	עדכונים בקשר למעמד המיסוי של תשר למלצרים

29	מיסוי מקרקעין
----	---------------

30	קריאה נוספת וקישורים שימושיים
----	-------------------------------

נספחים

32	נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות
34	נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות
35	נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים
36	נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.18

38	טופס לדוגמא - ספירת מלאי ליום 31.12.2018
39	נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות
40	טופס לדוגמא - ספירת קופה ליום 31.12.2018

מיסוי יחיד ונושאים כלליים

תקרות, סכומים ועדכונים בקשר להפקדות בקופות גמל לקצבה, קרנות פנסיה והשתלמות

הפרשות פנסיוניות לפי צו הרחבה

החל משנת 2008 על המעסיק חלה החובה לבטח כל עובד בביטוח פנסיוני המתבצע באמצעות הפרשות העובד והמעסיק, לביטוח הפנסיוני של העובד.

בנוסף, המעסיק מחויב להפריש סכומים מסוימים לקרן פיצויי פיטורים. ע"ש העובד.

החל מינואר 2017 עודכנו ההפרשות לשיעור כולל של 18.5% משכר העובד, ע"פ הפירוט הבא :

הפרשה לרכיב פיצויים (מעביד בלבד) – 6%.

הפרשה לקופת גמל (חלק מעביד) – 6.5%.

הפרשה לקופת גמל (חלק עובד) – 6%.

- השכר המבוטח הינו השכר הקובע כפי שקבוע בחוק פיצויי פיטורים ובתקנות ויכלול את שכר הבסיס וכן את כל התוספות הקבועות להן זכאי העובד, המהוות חלק מהשכר הקובע לפיצויים, כקבוע בתקנות.
- עובד שהיה מבוטח בביטוח פנסיוני טרם תחילת עבודתו אצל המעסיק – יהיה זכאי להפרשות לביטוח פנסיוני כבר מיום העסקתו הראשון, אשר יתבצעו רטרואקטיבית בחלוף 3 חודשי עבודה אצל המעסיק או בתום שנת המס, כמוקדם מביניהם.
- עובד שלא היה מבוטח בביטוח פנסיוני טרם תחילת עבודתו אצל המעסיק – יהיה זכאי להפרשות לביטוח פנסיוני רק בחלוף 6 חודשים מיום העסקתו הראשון.
- עובד אינו רשאי לוותר על זכותו לביטוח פנסיוני ועל חובתו להפקדה במקביל למעסיק.
- החובה חלה גם כאשר מדובר בעובד זר וגם בשכיר בעל שליטה.

תקרות וסכומי הפקדה לרכיב פיצויים

שכירים ובעלי שליטה

כאמור, המעסיק נדרש להפקיד ע"פ חוק 6% משכר העובד לפיצויים. סכום שהופרש לעובד מעל הסך של 2,733 ₪ לחודש ו-32,800 ₪ בשנה ייזקף כהכנסה חייבת בידי העובד. סכום מרבי להפקדת רכיב פיצויים ע"ש בעל השליטה, שיוכר בחברה כהוצאה מוכרת הינו 8.33% מהשכר הקובע לפיצויים או 12,230 ₪ בשנה (בשנת 2018), כנמוך מביניהם. סך של 12,230 ₪ הינו גם תקרת סכום כספי הפיצויים ומענקי הפרישה הפטורים ממס (לכל שנת עבודה), הן עבור שכירים והן עבור בעלי שליטה.

הפרשות לפנסיה חובה לעצמאים

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, אושר חוק פנסיה חובה לעצמאים, ולהלן עיקרי החוק –

- חובת ההפקדה לפנסיה חלה על עצמאים בין הגילאים 21 ל-60 והחל מיום 1.1.17.
- עצמאים, אשר גילם היה 55 ביום כניסת החוק לתוקף (1.1.17) – פטורים מהפקדות לפנסיה.
- חובת ההפקדה תחול על עצמאים, אשר קיים תיק על שמם במרשמי מע"מ, בעל וותק של לפחות 6 חודשים.
- שיער ההפקדה יעמוד על 4.45% עד חצי מהשכר הממוצע במשק (*) ועל 12.55% מהחלק מעל מחצית השכר הממוצע במשק. כלומר, סה"כ הפקדה עד לסך של 845 ₪ בחודש וסך של 10,140 ₪ בשנה.

במועד הפקדת הכספים, יסווגו הכספים ככספי תגמולים, אך שליש מהכספים יסווגו כרכיב ייעודי למצבי אבטלה. עצמאי, אשר סגר את עסקו, יוכל למשוך את הסכום הצבור למצבי אבטלה (עד לתקרת הסכום שהופקד ולא יותר מסכום המשקף את מס' שנות עבודתו כעצמאי כפול הסך של 12,230 ₪, ובלבד שבאותה שנה לא קיבל מענק פרישה).

חשוב לציין כי עצמאי אשר חייב להפקיד לפנסיה ע"פ האמור לעיל, ולא עשה כך – ייקנס ב-500 ₪ בכל שנה.

(*) השכר הממוצע במשק לשנת 2018 הינו 9,906 ₪.

תקרות וסכומי הפקדה לקרן השתלמות

נישום	שיעור הפקדה (לא חובה ע"פ חוק)			תקרת הכנסה אשר ההפרשה בגינה פטורה		תקרת הפקדה שנתית
	עובד	מעביד	סה"כ	חודשי	שנתי	שנתי
שכיר (1)	2.5%	7.5%	10%	15,712 ₪	188,544 ₪	10% מהשכר או 18,854 ₪, כנמוך מביניהם
בעל שליטה (2)	1.5%	4.5%	6%	15,712 ₪	188,544 ₪	6% מהשכר או 11,312 ₪, כנמוך מביניהם
עצמאי (3)	-	-	4.5%	-	261,000 ₪	11,745 ₪

הערות

- הפקדות מעל התקרה המצוינת, מצריכות זקיפת שווי בתלוש השכר של העובד.
- הפקדות החברה, אשר בבעלות בעל השליטה, עד לשיעור של 4.5% מהשכר (אך לא מעל תקרת השכר של 188,544 ₪) יוכרו כהוצאה לצרכי מס ע"ש החברה.
הפקדות של החברה מעבר ל-4.5% ועד לשיעור של 7.5% מהשכר (אך לא מעל תקרת השכר של 188,544 ₪) לא יוכרו כהוצאה לצרכי מס ע"ש החברה, אך לא ימוסו בידי בעל השליטה.
כלומר, נוצר חסכון במס הנובע מההפרש שבין מס חברות לבין המס האישי.
לכן מומלץ להפקיד סך כולל בגין בעלי שליטה (חלק עובד + מעביד) של 18,854 ₪
- עבור עצמאים, יותר ניכוי מס מקסימלי מהכנסתו החייבת של הנישום בשנת המס עד להכנסה חייבת של 261 אלפי ₪, קרי הפקדה מקסימלית של 11,745 ₪.
עם זאת, **מומלץ להפקיד סך של 18,240 ₪, המשקף תקרת הפקדה שהרווחים בגינה יהיו פטורים ממס רווח הון בשיעור של 25% בעת פדיון קרן ההשתלמות.**
עבור נישומים עצמאים, שהם גם שכירים, ואשר על הכנסתכם כשכיר הופרשו כספים לקרן השתלמות (יחד עם מעבידו), סך הניכוי יהא בסכומים מופחתים.
- סכומים אשר יימשכו ע"י שכירים או עצמאים מקופת קרן השתלמות, לרבות רווחים שנצברו, יהיו פטורים ממס אם יימשכו לאחר שלוש שנים מיום התשלום הראשון לקופה, ובתנאי שימשכו לצורך השתלמות הנישום או שהגיע לגיל פרישה, אם יימשכו לאחר שש שנים מיום התשלום הראשון לקופה, וללא כל תנאי נוסף.

תקרות וסכומי הפקדה לקופת גמל

נישום	שיעור הפקדה חובה			תקרת שכר/הכנסה שבגינה יינתן זיכוי מס		שיעור וסכום הפקדה שנתי המקנה זיכוי מס		זיכוי מקסימלי שיינתן בעת ההפקדה		ניכוי מקסימלי שיינתן בעת ההפקדה	
	עובד	מעביד	סה"כ	חודש	שנתי	שיעור	סכום	שיעור	סכום	שיעור	סכום
שכיר	6%	6.5%	12.5 %	8,700 ₪	104,400 ₪	7%	7,308 ₪	35% מסכום ההפקדה	2,556 ₪	-	-
עצמאי	-	-	-	-	208,800 ₪	16.5%	34,452 ₪	35% בגין 5.5% מסכום ההכנסה	4,019 ₪	11% מתקרת ההכנסה	22,968 ₪

- תקרת הפקדה, לקרן פנסיה מקיפה חדשה, אשר תקנה הטבת מס מירבית לשכיר – 4,061 ₪ בחודש, ו-48,732 ₪ בשנה (עובד + מעביד).
- הפקדות שעולות על תקרת ההפקדה יועברו באופן אוטומטי לקרן פנסיה משלימה באותה החברה שבה מנוהלת הקרן המקיפה.
- תקרת השכר אשר תגמולי המעסיק לקופת גמל (עד 7.5% מהתקרה) לא ייזקפו כהכנסה חייבת בידי העובד בעת ההפקדה – 24,765 ₪ בחודש, ו-297,180 ₪ בשנה.
- נציין כי משיכת כספים מקופות גמל לפני המועד שנקבע לכך בדיון, מחויבת במס בשיעור של 35% (או מס שולי, כגבוה מביניהם) מהסכום הנמשך.
- יחד עם זאת, בהתאם לתיקון החוק, חוסך בקופת גמל או בקרן פנסיה ותיקה עם חשבונות ביתרה כוללת עד לסכום של 8,000 ש"ח, יכול, בתנאים מסוימים, למשוך את הכסף מבלי לשלם מס.
- ניתן לבדוק אם קיימות קופות גמל לא פעילות על שם העמית באתר "הר הכסף" מטעם משרד האוצר.

תנאי הפקדה לקופות גמל לקצבה וקרנות פנסיה החל מ-1.1.2008

החל משנת 2008 עמית במעמד עצמאי או שכיר יכול להפקיד לקופות גמל לקצבה או לקרנות פנסיה בלבד. ההפקדות מיועדות לפנסיה בלבד והפקדות במסלול הוני יינתנו אך ורק במקרים בהם סכום הקצבה החודשית יעלה על 4,418 ₪ לחודש. תשלום מירבי המקנה ניכוי בשיעור של 11% וזיכוי בשיעור של 5.5% הינו 34,452 ₪ בשנה וזאת לבעלי הכנסה של 208,800 ₪ ומעלה בשנה.

תנאי המשיכה :

כספים שהופקדו בקופת גמל לקצבה ובקרנות הפנסיה החל מ- 01/01/2008 ואילך (גם בקופות שנפתחו קודם לכן) יוכלו להימשך רק בגיל פרישה ובסכומים חודשיים.

תשלום מרבי המקנה זיכוי הינו בשיעור של 7% מההכנסה החייבת עד לתקרת ההכנסה המזכה (תקרת התשלום 7,308 ₪).

ביטוח אובדן כושר עבודה

תשלומים עבור ביטוח אובדן כושר עבודה עד לשיעור של 3.5% מהשכר אצל שכיר (שכר שלא לגמל) - ומההכנסה החייבת אצל עצמאי - יוכרו כהוצאה לעניין חישוב ההכנסה החייבת במס.
נקבעה תקרה לסכום השווה ל-2.5 פעמים השכר הממוצע במשק עד לסכום של 297,180 ₪ בשנה.

שכר מינימום ומכסת ימי חופשה

1. שכר מינימום

החל מיום 1 בדצמבר 2017 עודכן שכר המינימום לסכומים הבאים :
שכר חודשי (עד 42 שעות שבועיות) – סך של 5,300 ₪.
שכר לשעה – סך של 29.12 ₪.
* שכר עבודה לעניין חישוב שכר המינימום הוא השכר ברוטו, לפני ניכויים.
* החל מיום 1 באפריל 2018, שבוע העבודה במשק קוצר בשעה אחת, מ-43 שעות שבועיות ל-42 שעות שבועיות, ללא הפחתת שכר העובדים.
כפועל יוצא, עודכן השכר השעתי וחושב על בסיס של 182 שעות חודשיות, במקום 186 שעות חודשיות.

2. ימי חופשה

ביום 16 בפברואר 2016 בוצע תיקון לחוק חופשה שנתית, ועל פיו נקבעה הזכאות המעודכנת לחופשה שנתית :

זכאות בימי עבודה בפועל (נטו)	זכאות בימים	וותק בשנים	
5 ימים בשבוע	6 ימים בשבוע		
12	14	16	1-5
14	16	18	6
15	18	21	7
16	19	22	8
17	20	23	9
18	21	24	10
19	22	25	11
20	23	26	12
20	24	27	13
20	24	28	+14

* בימי החופשה נכלל יום מנוחה אחד לכל 7 ימי חופשה.

שיעורי הפקדה לביטוח לאומי

להלן שיעורי דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות (נכון לשנת 2018):

מסלול 103			מסלול 172			מסלול 144	מסלול 144
מסלול 103	מסלול 172	מסלול 144	מסלול 103	מסלול 172	מסלול 144		
14.50%	7.00%	7.50%	3.85%	0.40%	3.45%	מסלול 103	מסלול 172
5.00%	5.00%	-	3.10%	3.10%	-	מסלול 103	מסלול 172
19.50%	12.00%	7.50%	6.95%	3.50%	3.45%	מסלול 103	מסלול 172
12.83%	-	-	2.87%	-	-	מסלול 103	מסלול 172
5.00%	-	-	3.10%	-	-	מסלול 103	מסלול 172
17.83%	-	-	5.97%	-	-	מסלול 103	מסלול 172

- מבוטח שאינו עובד ואין לו הכנסות ישלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות חודשיים בסך של 69 ₪ ו-103 ₪ בהתאמה, וסך כולל של 172 ₪ לחודש.
- דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות מינמליים לעצמאי – סך של 144 ₪ לחודש.
- לנישומים עצמאים, רצוי להקדים ולשלם את יתרת החוב בגין דמי ביטוח לאומי, עד לתום שנת המס, שאז 52% מתשלומים אלו יותרו כניכוי מההכנסה החייבת של הנישום.

רכיבי שכר פטורים מדמי ביטוח לאומי

להלן רכיבי הכנסה שכחים, אשר פטורים מדמי ביטוח לאומי :

- הכנסות פאסיביות שהניב היחיד – רווח הון ממכירת נכסים, שבח ממכירת מקרקעין, הכנסות מדמי שכירות למגורים בישראל, הכנסות מדמי שכירות למגורים בחו"ל המדווחים במסלול מס הכנסה המופחת, הכנסות מדיבידנד, הכנסות מריבית.
- רכיבי שכר המשתלמים ע"י מעסיק לעובד – הכנסות מוויתור על נכס מוחשי/בלתי מוחשי (לדוגמא: וויתור על זכות תביעה כנגד מעביד, תשלום עבור אי-תחרות, ועוד), תשלום בגין פיצויים/פדיון ימי חופשה/פדיון ימי מחלה/דמי הסתגלות בעת סיום יחסי עובד – מעביד, החזר הוצאות עסקיות שנשא העובד עבור מעסיקו, תשלום בגין דמי חברה ודמי טיפול לארגון עובדים היציג של העובד.

בעניין זה, נזכיר כי באפריל 2018 החל המוסד לביטוח לאומי להפיק הודעות למעסיקים שונים, בדרישה מהמעסיקים השונים לבקש את אישורו, טרם הוספת רכיבי שכר פטורים מדמי ביטוח לאומי. כך למעשה, שם את עצמו המוסד לביטוח לאומי, כגוף הבוחן ומכריע לעניין זה.

חובת הדיווח למוסד לביטוח לאומי החלה על קבלני בנייה בהעסקת קבלני משנה

החל משנת 2018, קבלן המבצע עבודות בנייה באמצעות קבלני משנה שונים, נדרש לדווח ולהמציא למוסד לביטוח לאומי פרטים אודות ההתקשרות עם קבלני המשנה. עבודות בנייה, מוגדרות במוסד לביטוח לאומי כעבודות במסגרת הנדסה אזרחית, לרבות בניית מבנים, עבודות חפירה, סלילה, גישור, הנחת צנרת וכד'.

הדיווח ייעשה באמצעות טופס 648, בתוך 7 ימים מיום עריכת החוזה עם קבלני המשנה, או מיום תחילת ההתקשרות איתם (כמוקדם מביניהם).

היה וקבלן המשנה ימציא לקבלן הבנייה אישור רשמי מהמוסד לביטוח לאומי, על פיו הצהיר על העסקת עובדיו כנדרש ע"פ חוק, חובת הדיווח לא תחול על קבלן בנייה.

בכל מקרה שבו קבלן הבנייה לא ידווח למוסד לביטוח לאומי כנדרש, ואין בידי האישור מקבלן המשנה האמור, ייחשב אותו קבלן משנה כאילו הוא המעסיק הישיר של עובדי קבלן המשנה, בהקשר אחריותו בדבר תשלומי ביטוח לאומי ובדבר תביעות פגיעה שיגיש העובד.

קריטריונים להגשת דין וחשבון לרשויות המס

להלן קריטריונים שכיתים המחייבים נישומים בהגשת דוחות שנתיים מקוונים לרשות המסים:

3. בעל שליטה בחברה, המחזיק בשיעור העולה על 10% מהון המניות של החברה.
4. עצמאי, בעל עסק ותיק פעיל במס ערך מוסף.
5. שכיר, שהכנסתו (לרבות קצבאות ומענקי פרישה) בשנת המס חצתה את הסך של מ- 640,000 ₪.
6. שכיר, בעל הכנסה ממספר מעסיקים, אשר לא ערך תאום מס בתחילת שנת המס.
7. שכיר, שהיו לו הכנסות נוספות (שכר אומנים/סופרים לדוגמא), ואשר לא נוכה מס בגין הכנסות אלו.
8. שכיר, אשר הכנסתו כוללת הכנסה של בן/בת זוגו, והם אינם רשאים לתבוע חישוב נפרד.
9. יחיד, שמחזור עסקאותיו מני"ע בבורסה (ישראלים או זרים) עלה על הסך של 2.5 מיליון ₪.
10. יחיד, בעל הכנסות מריבית בסכום שעלה על סך של 637,000 ₪.
11. יחיד, בעל הכנסות משכר דירה למגורים, העולות על תקרת הפטור, ולא שולמה בגינם מקדמת המס בשיעור 10%.
12. יחיד, בעל הכנסות משכר דירה למגורים, בסך שנתי העולה על 334,000 ₪.
13. יחיד, בעל הכנסות מרכוש (לרבות מקרקעין), אלא אם ההכנסה פטורה או נוכה ממנה מס מירבי/בוצעה פריסת מס.
14. יחיד, המחזיק בחברה פרטית בחו"ל, אשר אינה נסחרת בבורסה.
15. יחיד, המחזיק חשבונות בנק בחו"ל ו/או נכסים בחו"ל בסכום כולל של יותר מ- 1,855,000 ₪.
16. יחיד, בעל הכנסות מחו"ל (כדוגמת ניירות ערך/ריבית) שלא נוכה בגינם מס במקור.

נציין כי חובת הדיווח חלה על נישומים נוספים, שכיחים פחות, ומומלץ להיוועץ עם משרדנו במידת הצורך.
עוד נציין, כי פקיד השומה רשאי לדרוש הגשת דוח שנתי מכל אדם, גם אם אינו חייב בהגשה.

החזרי מס לשכירים

שכירים שאינם חייבים להגיש דוחות למס הכנסה, זכאים לקבל החזרי מס בעבור שש שנים שקדמו להגשת הבקשה להחזר. עד לתום שנת המס 2018, ניתן להגיש דוחות להחזר לשנים 2012 ואילך.
תשלום מס ביתר יכול שינבע בשל עבודה אצל מס' מעסיקים, עבודה בחלקיות השנה, אי מתן זיכויים אישיים כראוי, הפסדים בשוק ההון ועוד.
נציין, כי החל משנת 2015, רשות המיסים שולחת באופן ייזום מכתבים למי שככל הנראה זכאי להחזר מס.

שיעורי המס לשנת 2018

שיעורי המס השולי החלים על יחידים ועל חברות עודכנו אגב חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018.

1. להלן שיעורי המס על יחידים בשנת המס 2018 -

סכום המס	שיעור המס	סכום המס		סכום המס	
		עד 10%	מעל 10%	עד 14%	מעל 14%
10%	נח	74,880	נח	6,240	נח
14%	נח	107,400	נח	8,950	נח
20%	נח	172,320	נח	14,360	נח
31%	נח	239,520	נח	19,960	נח
35%	נח	498,360	נח	41,530	נח
47%	נח	641,880	נח	53,490	נח
50%	נח	641,881	נח	53,491	נח

יחיד, שהכנסתו החודשית עלתה על 53,491 נח בחודש (641,881 נח בשנה) יהיה חייב בתשלום מס יסף בשיעור של 3% בגין הכנסותיו מעבר לסך הנ"ל, נכון לסוף שנת 2018.
במידה והכנסותיו מגיעות לסך זה, תישלל זכאותו לקבלת קצבת ילדים מביטוח לאומי.
הכנסה חייבת כוללת את כל סוגי ההכנסות, לרבות רווח הון ושכח מקרקעין.

2. שיעור מס החברות –
החל מיום 1.1.18 ואילך, שיעור מס חברות הינו 23%.
3. שיעור מס חברות הזכאיות להטבות לפי חוק לעידוד השקעות הון –
חברה בעלת מפעל מועדף, אשר נמצא באזור שאינו אזור פיתוח א' – 16%.
חברה בעלת מפעל מועדף, אשר נמצא באזור פ"א – החל מיום 1.1.17 הופחת לשיעור של 7.5% (משיעור של 9%).
חברה בעלת מפעל טכנולוגי, אשר נמצא באזור שאינו אזור פיתוח א' – 12%.
חברה בעלת מפעל טכנולוגי, אשר נמצא באזור פ"א – 7.5%.
4. מס על הגרלות והימורים –
שיעור המס שיחול, החל משנת 2019, הינו 35% על זכיה מסכום שעולה על סך של 30,500 ₪ (במקום סך של 50 אלפי ₪ שהיווה תקרת הפטור עד לתום שנת 2018).
5. מס על דיבידנד, רווח הון ומס שבח –
ליחידים, שיעור המס על דיבידנד, רווח הון ריאלי ושבח ריאלי הינו 25% למי שאינו בעל מניות מהותי (מתחת להחזקה ב- 10% בנכס) ו- 30% לבעל מניות מהותי.
לחברות, הכנסות דיבידנד מחברה ישראלית – פטורות ממס, ויחול מס חברות על רווחי הון.
6. מס על ריבית –
שיעור המס על הכנסות ריבית הינו 25%, אלא אם כן הנכס אינו צמוד למדד, ואז המס יהיה בשיעור 15%.
שיעור המס שיחול על הכנסות ריבית, ששילמה חברה לבעל שליטה בה, הינו שיעור המס השולי (או מס בשיעור 31%, כגבוה מביניהם).

הכנסות מהשכרת דירה למגורים בארץ ובחו"ל

1. יחיד (או חברה משפחתית) המשכיר דירת מגורים לצורך מגורים בישראל, יהיה פטור ממס על הכנסותיו מהדירה בתנאי שההכנסות משכירות לא עולות על 5,030 ₪ לחודש בשנת המס 2018 (60,360 ₪ בשנה).
בכל המקרים בהם ההכנסות מהשכרה למגורים חצו את תקרת הפטור ניתן לבחור במסלולי מיסוי שונים:
 - מיסוי בשיעור מס שולי על הכנסות שמעבר לתקרת הפטור המתוקנת.
 - מיסוי בשיעור 10% על סך כל ההכנסות משכר הדירה, ללא אפשרות לניכוי, קיזוז, זיכוי או פטור.
 - מיסוי בשיעור מס שולי על הכנסות בניכוי הוצאות ישירות המיוחסות לפעילות השכרת הנכס (פחת, מימון, אחזקה).
- נציין כי בתנאים מסוימים, ניתן לשלב בין המסלולים ובחירה במסלול דיווח זה או אחר, עלולה לגזור חבות מס שונה, ולכן מוטב לפנות למשרדנו לייעוץ בנושא, ככל והדברים רלוונטיים.

יחיד שבחר במסלול מיסוי בשיעור של 10%, נדרש לשלם את המס הנדרש עבור שנת 2018 לא יאוחר מיום 31.1.2019.

בשנים האחרונות דן בית המשפט לא פעם בשאלת זכאותו של יחיד שבבעלותו מס' רב של דירות מגורים, ליהנות ממס בשיעור 10% על הכנסותיו מהשכרת הדירות אל מול טענת פקיד השומה לסווג הכנסות אלו כהכנסות מעסק. בעקבות מס' פסקי דין בהתייחס לסיווג הכנסות מהשכרת מס' דירות מגורים כהכנסות עסקיות ולא הכנסות פאסיביות (וכפועל יוצא – חיוב במס הכנסה וביטוח לאומי גבוהים יותר), פרסה רשות המסים טיוטת חוזר בנושא. לעמדת רשות המסים, השכרת 10 דירות מגורים מהווה פעילות עסקית, והשכרה של 5 דירות מגורים תסווג כפאסיבית. השכרת 6 עד 9 דירות מגורים תיבחן ע"פ קריטריונים כמותיים ואיכותיים. נכון למועד זה, לא פורסם החוזר הרשמי והמחייב בנושא.

2. **הכנסה מהשכרת דירת מגורים לשימוש עסקי**, מחויבת בהתאם לשיעורי המס השולי (או מס בשיעור 31%, כגבוה מביניהם) של המשכיר.

3. **יחיד המשכיר נכס עסקי** ימוסה בשיעור מס שולי (או בשיעור מס בשיעור 31%, כגבוה מביניהם) על הרווח מהשכרת הנכס - הכנסות בניכוי פחת, מימון ואחזקת הנכס. כמו כן, יחול מע"מ על הכנסות הנישום מהשכרת הנכס. לעניין זה, למשכירי נכסים עסקיים בני 60 ומעלה, יחול שיעור מס שולי או מס בשיעור 10%, כגבוה מביניהם.

4. **יחיד המשכיר דירות מגורים לצורך מגורים בחו"ל**, ימוסה באחד מ-2 מסלולים לבחירתו:

- מיסוי בשיעור 15% על ההכנסה ברוטו, בניכוי הוצאות פחת בלבד (במסלול זה לא יינתן זיכוי בגין המס המשולם בחו"ל ולא יחול חיוב בביטוח לאומי בגין ההכנסה).
- מיסוי בשיעור מס שולי על ההכנסה נטו, בניכוי הוצאות עסקיות, לרבות פחת (במסלול זה ייהנה הנישום מזיכוי המס ששולם בחו"ל ויחויב בביטוח לאומי).

5. **חברה המשכירה נכס למגורים** תמוסה בשיעור מס חברות.

6. **השכרת דירות לטווח קצר**, ע"פ הנחיות והבהרות מאת הנהלת רשות המסים, עונה להגדרת פעילות עסקית, ולגישת המחוקק, בין אם מדובר על דירה בודדת או מס' דירות, מצריכה דיווח למע"מ במסגרת תיק עוסק מורשה או פטור, ומחויבת בדומה להכנסה מהשכרת נכס לשימוש עסקי.

חוזר מוסדר בנושא טרם גובש ע"י רשות המסים, ומומלץ להיוועץ עם משרדנו בהתקשרויות מסוג זה.

יש לציין כי סעיף 8ב' לפקודת מס הכנסה קובע כי הכנסות מהשכרת מקרקעין ימוסו על בסיס מזומן, כך שכל תקבול בגין דמי שכירות שנתקבל בשנת 2018, גם אם התקבל עבור השנים הבאות, ימוסו כהכנסה בשנת 2018.

זיכויים אישיים

נקודת זיכוי מבטאת סכום מוחלט המופחת מהמס הנדרש בגין הכנסות הנישום. מצבו האישי והמשפחתי של הנישום הוא הקובע את מספר נקודות הזיכוי להן הוא זכאי. בנוסף, ניתנות נקודות זיכוי לאוכלוסיות מסוימות – מסיימי תארים אקדמיים, מסיימי שירות צבאי, הורים לילדים נטולי יכולת, משלמי מזונות ועוד. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2018 הינו 216 ₪ בחודש (2,592 ש"ח בשנה).

1. זיכוי בשל תרומות

ס' 46 לפקודה מעניק זיכוי בשיעור 35% **ליחיד** שתורם למוסד שאושר ע"י נציבות מס הכנסה, ובשיעור מס חברות **לחברות** שתורמו למוסד כאמור. הסכום המירבי בעדו יינתן זיכוי הינו הנמוך מבין 30% מההכנסה החייבת של הנישום או מהסך של 9,211 אלפי ₪ לשנה. תרומות העולות על התקרה כאמור, יועברו לשנת המס הבאה ויותר זיכוי ב-3 שנות המס העוקבות.

2. זיכוי בשל ילדים נטולי יכולת

ס' 45(א) לפקודת מס הכנסה קובע כי יחיד תושב ישראל, שהיה לו או לבן זוגו בשנת המס ילד משותק, עיוור או בעל מוגבלות שכלית התפתחותית יהיה זכאי ל-2 נקודות זיכוי בחשבון חישוב המס על שמו בשל כל ילד כאמור. במהלך נובמבר 2017 החלה רשות המסים להקל את הליך קבלת נקודות הזיכוי כאמור, כך שהורים הזכאים לגמלת ילד נכה מביטוח לאומי לא יידרשו עוד לצרף תעודה רפואית, ויהיו זכאים לתבוע נקודת הזיכוי ישירות מהמעסיק ללא צורך להגיע למשרדי מס הכנסה. נציין כי ישנה זכאות להקלות מס, במקרים מסוימים, גם להורי ילדים הסובלים מליקויי למידה, הפרעות קשב והיפר-אקטיביות. במקרים אלו יש לצרף פרוטוקול מועדת ההשמה ברשות המקומית.

3. נקודות זיכוי בגין ילדים

תיקון 170 לפקודת מס הכנסה מקנה זכאות לנקודות זיכוי להורים לילדים. במהלך שנת 2017 אושרה הוראת שעה לשנים 2017-2018 (תוכנית "נטו למשפחה") אשר על פיה הוגדלו נקודות הזיכוי בתחולה רטרואקטיבית מיום 1.1.17 כמפורט להלן: 1.5 נק' זיכוי לכל אחד מבני הזוג בשנת הלידה ו-2.5 נק' זיכוי בשנים העוקבות מהשנה שלאחר שנת הלידה ועד לשנה שבה מלאו לילד חמש שנים.

4. זיכוי בגין פוליסת ביטוח חיים

סעיף 45א(א) לפקודת מס הכנסה, המתייחס לביטוחי חיים, מקנה אפשרות זיכוי של 25% מסכום ההפקדה מסכום ההפקדה לביטוח חיים עבור תושבי ישראל.

תשלום יתרת חוב מס הכנסה לשנת המס 2018

נישום חייב בתשלומי ריבית בשיעור 4% בתוספת הצמדה למדד על סכום חובו למס הכנסה - מתום שנת המס ועד למועד התשלום בפועל. נישום זכאי לפטור מדורג מהריבית וההצמדה למס הכנסה כפי שמפורט להלן:

מועד התשלום	סך הפטור
תשלום עד תום החודש הראשון שלאחר שנת המס	פטור מלא מריבית והפרשי הצמדה
תשלום במהלך החודש השני שלאחר תום שנת המס	פטור ממחצית הריבית והפרשי ההצמדה

תשלום במהלך החודש השלישי שלאחר תום שנת המס	פטור מרבע הריבית והפרשי ההצמדה
--	--------------------------------

נישום שביקש להקטין את המקדמות שנקבעו לו, ובסוף השנה מתברר שהקטנת המקדמות לא הייתה מוצדקת, יחויב בריבית והפרשי הצמדה לפי סעיף 190 (א) 2 לפקודה - ממחצית שנת המס ועד למועד התשלום.

לפני קבלת החלטה על השלמת המקדמות, יש לשקול את עלות המימון האלטרנטיבית ביחס לריבית המחויבת על ידי רשויות המס.

כמו כן, נציין כי קיימת חובת דיווח בעסקת רווח הון בתוך 30 ימים, גם אם הסתיימה בהפסד או ללא חבות מס.

איסוף חומר לטובת הצהרות הון עתידיות

לקראת סוף השנה, רשות המיסים נוהגת לדרוש הצהרות הון מנישומים בכדי לבחון את הגידול בהון הנישום ע"פ המוצהר בהשוואה להכנסות שדווחו על ידו במהלך התקופה. מוטב להכין מבעוד מועד את הנתונים ואת המסמכים שיידרשו בעתיד. רצוי לתעד כספים שהתקבלו כמתנות וכספים ששימשו בתקופה כהוצאות פרטיות בהיקפים משמעותיים (אירועים, שיפוצים, נסיעות לחו"ל וכו').

מענקי אי תחרות

במהלך השנים האחרונות, הוצע מס' פעמים לתקן את פקודת מס הכנסה, כך שבמסגרת סיום יחסי עובד-מעביד או במסגרת הפסקת מתן שירותים, יסווגו מענקים או סכומים שהתקבלו, לרבות בגין אי תחרות, כהכנסת עבודה אצל מקבל המענק. כך למעשה ההכנסה תסווג כהכנסה מעבודה אצל העובד, ותירשם כהוצאות שכ"ע אצל המעסיק. בנוסף, הומלץ לקבוע כי בכל אירוע של מכירת מניות ע"י בעל שליטה, תסווג ההכנסה כולה כתמורה בעד המניות, ולא תותר פיצולה כתמורה עבור מניות ועבור אי-תחרות. נכון להיום, טרם תוקנה פקודת מס הכנסה בקשר לנושא זה, עם זאת באוגוסט 2016, בפס"ד ברנע, אבידן, קינגל - נקבע כי רק במקרים חריגים ניתן לראות בתשלומים של מעסיק לעובד כתשלומים שאינם פירותיים. נטל ההוכחה לסתירת החזקה כי לא מדובר על תשלום פירותי אלא על תשלום הוני – חל על מקבל התשלום ורק במקום שבו מדובר על התניית אי תחרות **גורפת ובלתי מוגבלת בזמן** – יראו בתשלום כתשלום הוני.

סדר קיזוז הפסדים

הפסד עסקי

- הפסד עסקי שוטף של נישום, בר קיזוז כנגד כל סעיף הכנסה חייבת באותה שנת מס של אותו יחיד.
- יתרת ההפסד העסקי של הנישום (אשר לא קוזז כאמור), יועבר לשנים הבאות ויהיה בר קיזוז כנגד הכנסה חייבת מעסק או משלה יד, לרבות רווח הון בעסק או במשלה יד.
- למרות שקיימת חובת קיזוז מלוא ההפסד, ורק את יתרת ההפסד שלא קוזז להעביר לשנים הבאות, ניתן לבחור שלא לקוזז הפסד שוטף או מועבר, מול סכום אינפלציוני או מול רווח הון, ריבית או דיבידנד, ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.
- בהתקיים התנאים הבאים, הפסד עסקי מועבר של יחיד, יהיה בר קיזוז מהכנסות היחיד משכר :
לאותו יחיד לא הייתה הכנסה מעסק או ממשלה יד בשנת הקיזוז, אותו יחיד חדל לעסוק בעסק או במשלה יד שיצרו את ההפסד, מקור ההפסד המועבר אינו מחברת בית/חברה משפחתית/חברה שקופה.

הפסד הון

- הפסדי הון יותרו לקיזוז כנגד רווחי הון ושבה מקרקעין בלבד.
- הפסדי הון שוטפים בלבד ממכירת ניירות ערך, ניתנים לקיזוז בשנה השוטפת גם כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד (ובלבד ששיעור המס עליהם לא עולה על 25%). כך לדוגמא : לא ניתן לקוזז הפסדי הון כנ"ל כנגד הכנסות דיבידנד בידי בעל שליטה מהותי (החייבים במס בשיעור 30%).
- יתרת הפסדי הון שלא קוזזו בשנת המס השוטפת ניתנים לקיזוז במשך שנות המס הבאות לאחר השנה שבה נוצרו (למעט, כאמור, סכומים שקוזזו כנגד הכנסות ריבית או דיבידנד).
- הפסדי הון "על הנייר" (בגין ירידת ערך) לא יוכרו כהפסדי הון עד למימוש הנכס.

הפסד מהשכרת בניין

- הפסד מהשכרת בניין, ניתן לקיזוז כנגד הכנסה מכל בניין אחר בשנה השוטפת.
- הפסד מועבר לאחר קיזוז כנ"ל, יותר לקיזוז בשנים העוקבות כנגד אותו בניין בלבד (לרבות שבה).

הפסד מחו"ל

הפסד מנכס מחוץ לישראל, יקוזז תחילה מול רווח מנכס מחוץ לישראל ורק לאחר מכן כנגד רווח מנכס בישראל.

מומלץ לבחון עיתוי מכירת נכסים החייבים במס רווח הון, לצורך ניצול הפסדי הון מועברים.

מיסוי מטבעות וירטואליים

במהלך שנת 2018, לאור שכיחות קיומם של מטבעות וירטואליים והשימוש בהם, פרסמה רשות המסים חוזר מקצועי המתייחס למיסוי הפעילות במטבעות וירטואליים.
לעמדתה של רשות המסים, מדובר בנכס לכל דבר ועניין.
המשמעות, בעיקר, הינה בחבות המס הנובעת בשל רווחים שיווצרו בשל עליית ערכם של מטבעות וירטואליים, ובשל הגדרתם כנכס – ימוסו בשיעורי המס החלים על רווחי הון (שלא כמו עליית ערך מהפרשי שער של מטבעות, אשר פטורה ממס).
ככל ופעילות המסחר במטבע, מגיע לכדי עסק בידי מחזיקי המטבעות, נקבע כי שיעורי המס שיחולו הם שיעורי המס השולי על הכנסה מעסק, לרבות מס ערך מוסף.

דיווח הכנסות לא מדווחות לרשות המיסים

נוהל גילוי מרצון

לאור הצלחת המהלך, פרסמה רשות המסים, בדצמבר 2017, נוהל מחודש של הליך גילוי מרצון, אשר תוקפו עד ליום 31 בדצמבר 2019 (למעט המסלול האנונימי, אשר בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2018) ובמסגרתו מעודדת הרשות - נישומים, עוסקים, יחידים ובעלי תפקידים בתאגידים, לרבות מייצגים, אשר עברו עבירות על חוקי המיסים - לתקן את דיווחיהם, לדווח נתוני אמת ולשלם את המס הנדרש, תוך מתן התחייבות כי לא יינקטו הליכים פליליים נגד הנישומים. הליך גילוי מרצון מטפל בעבירות השמטת הכנסות או נכסים, ניהול ספרים כוזבים, התחמקות ממס בארץ ובחו"ל, ועבירות בקשר לייבוא וייצוא. תנאים יסודיים להליך גילוי מרצון: הגילוי מרצון יהיה כן ומלא ויעשה בתום לב, במועד הפניה לגילוי מרצון לא נערכה חקירה או בדיקה בעניין המבקש על ידי רשות המיסים ולרשות המיסים אין מידע קודם הקשור לגילוי מרצון.

מומלץ לנישומים אשר ביצעו עבירות מס, במתכוון או לאו, לפתוח בהליך גילוי מרצון ולהסדיר הנושא, וכך לקבל חסינות פלילית בענייני המס.

טופס 5329 – דוח על פרטים אישיים והצהרה על מקורות הכנסה

במקביל להליך הגילוי מרצון שנפתח ביוזמת הנישום, פועלת מחלקת המודיעין של רשות המיסים לאיתור אקטיבי של בעלי הכנסות בלתי מדווחות. במסגרת פעילות זו, נשלחות בקשות לאזרחים, אשר לרובם אין תיק במס הכנסה, ולא חלה עליהם חובת הגשת דוח שנתי, בבקשה לדווח על מקורות הכנסותיהם, על פרטי חשבונות הבנק שלהם, על נכסי נדל"ן ברשותם ולתת גילוי האם הם בעלי מניות או שותפים בעסק. את הטופס יש להגיש 30 יום ממועד קבלתו. ציבור האזרחים אשר אליו פנתה לאחרונה רשות המסים מונה בעיקר אזרחים הנוסעים לעיתים תכופות לחו"ל, מחזיקי 2 דירות מגורים ויותר, בעלי רכבי יוקרה, עורכי תיאומי מס, שכירים המשתכרים ביותר מ-600 אלפי ש"ח בשנה.

איתור בעלי הכנסות מהשכרת דירות למגורים

לאחרונה, איתרה רשות המסים, באמצעות הצלבות נתונים שיש בידיה (מאגר משלמי מס שבח ומאגר הטאבו) בעלים של למעלה מדירה בודדת, ושיגרה כעשרות אלפי מכתבים לבעלי דירה שנייה ושלישית, בעיקר באזורי ביקוש במרכז הארץ, אשר הרשות חושדת כי אינם מדווחים לה על הכנסותיהם מהשכרתן.

במידה ואתם או קרוביכם נדרשתם לדווח את הטופס כאמור, אנו ממליצים לפנות למשרדנו על מנת שנסייע לכם למלאו בזהירות ובקפידה, תוך מתן ייעוץ מקצועי, ולוודא את כל היבטי המיסוי הנובעים.

הצהרה על החזקה בחבר בני אדם תושב חוץ

במסגרת הגשת דוחות שנתיים, נדרש הנישום – חברה או יחיד – לצרף טופס 150 ובו מצהיר הנישום על החזקותיו השונות בחברות זרות ועל פרטי ההחזקה.

לאחרונה עודכנו דרישות פקיד השומה ונקבע כי יש לדווח על החזקה גם בעקיפין (על כל חברה בנפרד). לעניין החזקה בעקיפין בשיעורים נמוכים – חובת הדיווח נדרשת רק אם שיעור ההחזקה בעקיפין עולה על 10%. יש לשים לב – על החזקה ישירה יש לדווח ללא קשר לשיעור החזקה, גם אם נמוך מ-10%.

השקעות בחו"ל והעברות כספים לחו"ל

מעט לעת מחליטים נישומים, אגב זיהוי פוטנציאל השקעה בחו"ל – נדל"ן, הלוואות, רכישת זכויות בחברות שקופות או אטומות ועוד – להעביר כספים לחו"ל. נציין, לעניין זה, 2 נושאים מהותיים:

1. על מנת לתכנן את הפעילות בחו"ל, מומלץ להיוועץ עם משרדנו, כדי לקבל החלטה נכונה תוך בחינת מכלול השיקולים – המבנה המשפטי והמעמד המיסוי בארץ ובחו"ל, בעלות על הנכס (בידי חברה או יחיד), האם יש אמנה למניעת כפל מס, היכן השליטה והניהול בנכס, אופן משיכת רווחים מהנכס, מחירי העברה, היתכנות מימוש ורווח הון עתידי ועוד.
 2. העברות כספים לחו"ל ע"י משקיעים ישראלים מועברים לחו"ל בהוראת המשקיעים, ע"י תאגידים בנקאיים ללא ניכוי מס במקור, ברוב המקרים, אך ורק בכפוף להמצאת אישור מפקיד השומה.
- בספטמבר 2017 השיקה רשות המסים מסלול הצהרה חדש, בתנאים מסוימים, המאפשר העברות כספים לחו"ל בפטור מניכוי מס במקור באמצעות הצהרה בבנק בלבד.

על כל אלו השלכות בזמן הקצר והארוך, ולכן מומלץ להיוועץ עם משרדנו בקשר לכל השקעה ולפני העברת הכספים.

חובת הדיווח החלה על תושבי ישראל אשר ניתקו תושבות בישראל

במרץ 2016 חל שינוי בחובת הדיווח החלה על תושבי ישראל אשר ניתקו תושבות בישראל. עד לאותו מועד, ישראלים אשר ניתקו תושבות ועברו לחו"ל היו פטורים מהגשת דוחות בישראל, למעט אלו שלהם הכנסה חייבת אשר הופקה או נצמחה בישראל וממנה לא נוכה מלוא המס. החל מהדוחות השנתיים למס הכנסה לשנת 2016, חלה חובת דיווח לרשות המסים על תושבי ישראל שעברו למדינה אחרת, ניתקו התושבות בישראל, ואשר לא עומדים במבחן "חזקת הימים" (אשר ייבחן מחדש בכל שנת מס בנפרד – בשנת העזיבה ובשנים העוקבות).

תושבי חוץ אלו יהיו חייבים בהגשת דוח המפרט את העובדות שעליהן מבוססות טענותיהם בדבר ניתוק התושבות, לרבות ציון עובדות, הסברים, וצירוף מסמכים התומכים בטענותיהם.

נדגיש, כי חובת הדיווח חלה גם על אלו אשר ניתקו תושבות לפני שנת 2016, ובשנת 2016 ו/או בשנים העוקבות אינם עומדים במבחן "חזקת הימים".

למען הסר ספק, חובת הגשת דוח שנתי בגין הכנסה חייבת אשר הופקה או נצמחה בישראל וממנה לא נוכה מלוא המס, תמשיך לחול על תושבי החוץ ללא קשר להגשת דוח כמתחייב ע"פ תיקון הפקודה כאמור.

חוק לצמצום השימוש במזומן

במרץ 2018 אושר החוק לצמצום השימוש במזומן, אשר נועד להגביל תשלום וגביית מזומנים בשטרות ומטבעות מהארץ ומחו"ל ותחולתו נקבעה ליום 1 בינואר 2019.

להל עיקרי החוק :

- בעסקאות שמחירם עולה על סך של 11 אלפי ₪, ייאסר על עוסק לשלם או לקבל מזומן שעולה על 10% ממחיר עסקה או 11 אלפי ₪, כנמוך מביניהם (תקרה ספציפית נקבעה לעסקאות בין עוסקים לתיירים).
- בעסקאות בין פרטיים, שאינם עוסקים, בסכום העולה על 50 אלפי ₪, ייאסר לשלם או לקבל מזומן שעולה על 10% ממחיר העסקה או 50 אלפי ₪, כנמוך מביניהם.
- בכל תשלום בעד שכר עבודה, תרומה, או הלוואה אשר עולה על הסך של 11 אלפי ₪, ייאסר לשלם או לקבל מזומן העולה על 10% מסך התשלום או 11 אלפי ₪, כנמוך מביניהם (לגבי מתנות ניתנה התייחסות ספציפית ותקרת התשלום הרלוונטית הינה סך של 50 אלפי ₪)
- כמו כן, החוק מגביל הסבת שקים ושימוש בשקים פתוחים וקובע כי ייאסר על עוסק לקבל או למסור שקים פתוחים בכל סכום (איסור מקביל חל על מוסר השיק) וכי ייאסר על אדם פרטי לקבל שיק פתוח על סך העולה על 5,000 ₪.

היערכות בית העסק לקראת יישום תקן EMV הנוגע לעסקאות כרטיסי אשראי

ע"פ הנחיית המפקחת על הבנקים, והחל מיום 1 בינואר 2019, בתי עסק שמחזור העסקאות שלהם מול סולק האשראי עולה על 5 מיליון ₪, יידרשו ביישום ההנחיות שעיקרן שדרוג המסופים הקיימים בבית העסק כך שיעמדו בדרישת התקן. המסופים החדשים, יצריכו את הלקוחות להקליד את הקוד של כרטיס האשראי בעת ביצוע עסקאות באשראי. במידה ובית העסק לא יישם את הוראות התקן, עלולה לחול עליו סנקציה בדמות השבת כספים במקרה של זיופים והונאות. לבתי עסק שמחזור העסקאות שלהם מול הסולק נמוך מ-5 מיליון ₪, תאריך התחולה יהיה 1 בינואר 2020.

תכנוני מס החייבים בדיווח ועמדות חייבות בדיווח

רשות המיסים מעוניינת להיאבק ב"תכנוני מס אגרסיביים ולא לגיטימיים" ולשם כך נקבעה חובת גילוי בדבר מספר פעולות ועסקאות הטעונות דיווח לרשויות המס. הדיווח יוגש במסגרת הדוחות השנתיים בטופס ייעודי – ט' 1213.

בין היתר, רשימת תכנוני המס החייבות בדיווח כוללות :

רכישת חברה בעלת הפסדים בתנאים ובסכומים מסוימים, רכישת חברה זרה במדינה שאינה מדינה אמנה, תשלומי דמי ניהול

לקרוב בתנאים וסכומים מסוימים, מכירת נכסים לקרוב בתנאים וסכומים מסוימים, פירעון חוב של בעל מניות מהותי ברבעון האחרון של השנה ומשיכת הסכום בחזרה ברבעון הראשון של השנה העוקבת, מחילת חוב לקרוב בתנאים וסכומים מסוימים, מכירת נכס לקרוב בתנאים ובסכומים מסוימים ועוד.

בנוסף, החל משנת 2016 ואילך, חלה חובת דיווח שנתי, במסגרת הגשת הדוח השנתי לפקיד השומה, בגין **עמדה הנכללת בדוח השנתי למס הכנסה, העומדת בניגוד לעמדה שפרסמה רשות המסים**, אשר יתרון המס הנובע ממנה עולה על סכום שנקבע לעניין מע"מ בנפרד ולעניין מס הכנסה בנפרד.

בין יתר העמדות שפורסמו בתחום פקודת מס הכנסה ומע"מ: זקיפת שווי שימוש בניגוד לתקנות, חלוקת דיבידנד מרווחי שיערוך, ניכוי תשומות בחברות החזקה, ניכוי תשומות ברכישת דירת מגורים ע"י חברה ועוד. הדיווח יוגש במסגרת הדוחות השנתיים בטופס ייעודי – ט' 1346.

חוות דעת חייבת בדיווח

החל משנת 2017, במסגרת הגשת דוחות 2016, נישום שקיבל חוות דעת בכתב, מרואה חשבון או מעורך דין, בקשר לפעולה הכלולה בדוח המס השנתי שלו – חייב לדווח עליה, בהתקיים תנאים מסוימים, בטופס ייעודי – ט' 1345.

ספירת, הערכת והשמדת מלאי עסקי

יש לערוך ספירת מלאי ליום 31.12.18 ע"פ ההנחיות המצ"ב כנספח ד' לחוזר זה – "הנחיות לספירת המלאי". ניתן, **ללא אישור פקיד השומה**, לערוך הספירה בתוך 10 ימים לאחר תאריך זה תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות. ניתן, **באישור פקיד השומה**, לערוך ספירת המלאי בתוך 30 ימים לפני/אחרי תאריך זה, תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות, ובכפוף לפניה מראש ובכתב אל פקיד השומה.

נישום, אשר בכוונתו להשמיד מלאי עסקי, נדרש למסירת הודעה בכתב על כוונתו להשמדת המלאי, 30 ימים מראש, לפקיד השומה, תוך ציון כתובת שבה מצוי המלאי המיועד להשמדה, מועד מתוכנן להשמדת המלאי, ושווי המלאי. כמו כן, על הנישום לערוך פרוטוקול השמדת מלאי, אשר יכלול את המועד, האופן והסיבות להשמדת המלאי ואת פרטי המלאי המושמד, לרבות שם הפריט ומס"ד.

בדיקת חתך הכנסות והוצאות

יש לערוך בדיקת חתך הכנסות והוצאות לסוף השנה לטובת הפחתת המס הצפוי בגין הרווחים לשנה השוטפת. לעניין זה, יש להבחין בין המדווחים על בסיס מזומן לבין המדווחים על בסיס מצטבר.

לנישומים המדווחים על בסיס מזומן מומלץ –

1. לדאוג כי כל ההוצאות, לרבות: משכורות, סוציאליות, טלפון, חשמל, צרכי משרד, פרסום, מסים עירוניים ועוד – ישולמו עד ליום 31.12.18, על מנת שינוכו מההכנסה החייבת בשנת 2018. לעניין זה נציין, כי רכישת מוצרים ושירותים מסוימים (צרכי משרד, מנויים שנתיים, תשלומי דמי חבר ועוד) ותשלום

בעבורם ייחשבו להוצאה בשנת הרכישה, ככל ומדובר על סכומים סבירים, ובידי פקיד השומה הסמכות לפסול עסקאות חריגות בטענת הקבלת הכנסות להוצאות.

2. לדחות קבלת מקדמות מלקוחות לשנת המס 2019.

לנישומים המדווחים על בסיס מצטבר מומלץ –

1. להקדים השלמת עסקאות לרכישת שירותים ומוצרים שוטפים (שאינם מלאי או רכוש קבוע).

לעניין זה שוב נדגיש, כי ההוצאה תותר בניכוי כל עוד הרכישה היא בסכומים סבירים וחלק ממהלך העסקים הרגיל.

נדגיש, כי עיקר ההבדל בין נישומים המדווחים על בסיס מזומן, לבין המדווחים על בסיס מצטבר, הוא בכך שהמדווחים על בסיס מצטבר אינם חייבים לשאת בתשלום בשנת 2018, על מנת שההוצאה תותר בניכוי.

2. לדחות הפקת חשבוניות בגין שירותים שטרם ניתנו או טובין שטרם סופקו.

לעורכי דין או נישומים אחרים, המנהלים חשבונות נאמנות והוצאות לקוח, חשוב לבדוק את הרכב יתרת החשבונות, ולוודא כי אין סכומים שנצברו בחשבונות אלו המהווים שכר טרחה בידם, ואשר טרם דווחו כהכנסה.

מחזור עסקי, טיב ניהול החשבונות וחובת ניכוי מס במקור

למחזור העסקי של העסק יש השפעה על מס' גורמים מהותיים, בין היתר :

1. מקדמות מס הכנסה –

מקדמות מס הכנסה נקבעות כשיעור מהמחזור העסקי, וייתכנו מקרים שבהם הגידול בהיקפי הפעילות אינו מתורגם לכדי רווח שמצריך תשלום מקדמות באותו שיעור, ולכן מומלץ להיוועץ עם משרדנו ככל וחל גידול מהותי בהיקפי הפעילות של העסק.

2. שיטת ניהול פנקסי החשבונות –

לנישומים עצמאיים ולשותפויות, הגדלת המחזור העסקי, עלול לאלץ מעבר משיטת ניהול פנקסי חשבונות חד צידית, לשיטת ניהול חשבונות כפולה.

לפיכך, יש לבחון האם ע"פ הוראות ניהול ספרים, גובה המחזור העסקי והענף העסקי, נדרש המעבר כאמור.

3. טיב ניהול פנקסי החשבונות –

בהתאם להוראות ניהול ספרים, נקבעו קריטריונים המבוססים בעיקר על המחזור העסקי ומס' המועסקים, אשר על פיהן נקבע טיב ניהול החשבונות.

מומלץ לכל בעל עסק, לבחון עם משרדנו איזה ספרים עליו לנהל ע"פ סוג הענף, המחזור וכמות המועסקים וזאת ע"פ הוראות ניהול ספרים.

4. חובת ניכוי מס במקור –

חובת ניכוי מוטל על מי שמחזור עסקיו עולה על הסכומים שנקבעו, על גופים מסוימים ללא קשר לסך המחזור, ועל מי שחייב בניהול פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונות הכפולה ע"פ הוראות ניהול ספרים.

החל מחודש יוני 2000 הורחבה החובה לנכות מס במקור על תשלומים עבור נכסים ושירותים, כך שכל מי שחייב לנהל הנהלת חשבונות דו צידית, חייב לנכות מס במקור באם מחזור פעילותו חוצה את הרף שנקבע בהוראות ניהול ספרים. הסנקציה על מי שאינו מציית לחובת הניכוי במקור חמורה וכוללת אי הכרה בהוצאות מהן לא נוכה מס. לפיכך, אנו ממליצים לכל מי שטרם החל ליישם הוראת חוק זו, לפנות למשרדינו לקבלת ייעוץ מתאים בעניין.

מיסוי חברות

חברות משפחתיות וחברות בית

חברה משפחתית

1. חברה משפחתית היא חברה שכל בעלי מניותיה הם בני משפחה מדרגה ראשונה.
2. החל משנת 2014 חברה תוכר כחברה משפחתית רק אם בתוך שלושה חודשים מיום התאגדותה הודיעה על כך לרשויות המס, וחברה שלא תעשה זאת לא תוכל להפוך למשפחתית בעתיד.
3. בכדי לחדול מלהיות חברה משפחתית יש למסור הודעה למס הכנסה עד חודש לפני תום השנה בה החברה רוצה לחדול מלהיות משפחתית. **לכן יש להודיע עד סוף נובמבר 2018 על חברה שרוצה לחדול מלהיות חברה משפחתית החל משנת 2019.**

4. חברה אשר בחרה לחדול מלהיות חברה משפחתית, לא תוכל לשוב בעתיד ולהיחשב כחברה משפחתית.
5. הכנסתה החייבת של חברה משפחתית, תיוחס לנישום המייצג בחברה.

חברת בית

1. חברת בית היא חברת מעטים כהגדרתה בסעיף 76 לפקודה (דהיינו חברה שלציבור אין עניין בה, ומס' בעלי המניות בה אינו עולה על 20), ואשר כל נכסיה הם בניין או קרקע (שהושלמה בניית הבניין עליה בתוך 5 שנים ממועד תחילת החזקה בקרקע), או מזומנים המיועדים לרכישת נדל"ן, או מניות בחברת בית אחרת, או מניות באיגוד מקרקעין.
2. החל מינואר 2018, חברה תוכר כחברת בית, רק אם בתוך שלושה חודשים מיום התאגדותה הודיעה על כך לרשויות המס, ותעמוד בתנאים הקבועים בסעיף 64 לפקודת מס הכנסה.
3. בכדי לחדול מלהיות חברת בית, יש למסור הודעה למס הכנסה עד חודש לפני תום השנה בה החברה רוצה לחדול מלהיות חברת בית. **לכן יש להודיע עד סוף נובמבר 2018 על חברה שרוצה לחדול מלהיות חברת בית החל משנת 2019.**
4. חברה אשר בחרה לחדול מלהיות חברת בית, לא תוכל לשוב בעתיד ולהיחשב כחברת בית.
5. הכנסתה החייבת של חברת בית, תיוחס לבעלי המניות בחברה, בהתאם לחלקם בזכויות לרווחי חברת הבית.

ע"פ חוזר מאתר המוסד לביטוח לאומי מחודש מרץ 2018, הכנסות מדיבידנד, שמקורן בחברה משפחתית או בחברת בית, חייבות בדמי ביטוח לאומי בסוף אותה שנה שבה הופקה ההכנסה, ולא במועד חלוקת הדיבידנד בפועל (כפי שהיה עד לשנת 2007).

חברות ארנק

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, התווסף סעיף 62א' לפקודת מס הכנסה, אשר קבע כי חברות מסוימות, בתנאים מסוימים יוגדרו כ"חברות ארנק", שקופות לצרכי מס הכנסה, וכי הכנסותיהן ייוחסו לבעל השליטה בהן, ויחויבו במס כהכנסותיו האישיות, לפי שיעורי המס השולי החלים עליו, כאילו הפיק את ההכנסות באופן ישיר. הסעיף מגדיר 2 סוגי חברות, כדלקמן:

1. חברת ניהול או מתן שירותי "נושא משרה" -

חברת מעטים, בשליטת 5 בעלי מניות לכל היותר, אשר הכנסתה נובעת מפעילות בעל המניות בה ממתן שירותי ניהול או מתן שירותי נושא משרה לחברת המטרה.
(הגדרת "נושא משרה" – מנהל כללי, מנהל עסקים ראשי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, דירקטור, או כל תפקיד אחר אשר כפוף במישרין למנהל הכללי).

הסעיף לא חל על חברות, אשר בעל המניות בהן הוא גם בעל מניות מהותי בחברה המטרה, מקבלת השירותים.

2. חברה שלגבי שירותיה מתקיימים יחסי עובד/מעביד -

חברת מעטים, בשליטת 5 בעלי מניות לכל היותר, אשר הכנסתה נובעת מפעילות בעל המניות בה כעובד בחברת המטרה, אשר לגביהם מתקיימים יחסי עובד מעביד.
(הגדרת יחסי עובד מעביד לעניין זה – אם לפחות 70% מהכנסות החברה נובעות מלקוח אחד והשירות ניתן בתקופה שנקבעה בחוק).

הסעיף לא חל על חברות, אשר מעסיקות 4 עובדים (שאינם קרובים) לפחות, על שותפים בשותפות עו"ד ורו"ח ועל חברות אשר בעל המניות בהן הוא בעל מניות מהותי בחברת המטרה, מקבלת השירותים.

לאור כל האמור, כל בעל חברה המעניקה שירותי ניהול וייעוץ נדרש לבחון האם הסעיף חל על חברתו ועליו, ולשקול הטיפול הנדרש, לרבות: פירוק החברה, עדכון הסכמי התקשרות, עדכון מקדמות מס הכנסה ועוד.

מיסוי עודפי רווחים לא מחולקים

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, תוקן סעיף 77 לפקודת מס הכנסה, כך שהרחיב את הסמכות שניתנה לפקיד השומה לכפות חלוקת רווחים כלואים בחברות, וזאת לאחר התייעצות עם וועדה ייעודית ולאחר מתן זכות שימוע לחברה, עליה יש כוונה להחיל את הסעיף.
במידה ותמצא הוועדה כי כפיית החלוקה לא תזיק לקיומה ופיתוחה של החברה (תנאי בסיסי להחלת הסעיף), רשאית הוועדה לכפות חלוקת דיבידנד בגין סכום המהווה 50% מרווחי החברה בכל שנה.
עם זאת, נקבעו המגבלות הבאים:

1. לא ניתן לכפות חלוקת עודפים, במידה והרווחים הראויים לחלוקה של החברה אינם עולים על 5 מיליון ₪.

2. לא ניתן לכפות חלוקת עודפים, במידה והרווחים לא נוצרו ב-5 שנים שחלפו למועד החלוקה.

3. הרווחים הרואיים לחלוקה שיישארו לאחר החלוקה, לא ייפחתו מ-3 מיליון ₪.

לאור האמור, כל חברה בעלת עודפים העולים על 5 מיליון ₪ נדרשת לבחון בהקדם האם תנאי הסעיף חלים עליה, ולבחון עם משרדנו את אופן הטיפול – כל מקרה לגופו – לרבות: קביעת תוכניות השקעה של הרווחים הכלואים לצורך קיומו ופיתוחו של העסק, חלוקת דיבידנד יזום, עדכון הפרשות חשבונאיות אשר שוחקות את עודפי החברה, ועוד.

פירוק חברות לא פעילות

- לקראת תום שנה המס, יש לשקול ביצוע של הליך פירוק מרצון עבור חברות שאינן פעילות.
- במקרים רבים, פירוק מרצון כאמור, עלול להניב מס' יתרונות, ובין היתר:
 - חסכון בתשלום אגרות שנתיות לרשם החברות וביטול דרישה להגשת דוח שנתי למשרד המשפטים.
 - הימנעות מסיווג החברה כחברה מפרת חוק בשל אי הגשת דוח שנתי כאמור ו/או אי תשלום אגרת רשם כאמור, אשר עלולה להקשות על פעילות השוטפת של חברות פעילות קשורות (הטלת קנסות, פסילת פטור מניכוי מס במקור, פסילת אישור ניהול ספרים ועוד).
 - אפשרות לקיזוז הפסדי הון בידי בעל המניות, בחברות מפסידות אשר פעילותן מומנה ע"י בעל המניות. כאשר אם לא ניתן לקזז את הפסד ההון בשנה שבה נוצר (כנגד רווח הון מכל סוג שהוא וגם כנגד הכנסות מריבית או דיבידנד ששיעור המס עליהם לא עולה על 25%), אזי אותו הפסד יעבור לשנים הבאות עד קיזוזו בעתיד.

משיכת כספים מהחברה ע"י בעל מניות מהותי – סעיף 3 (ט'1)

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2017-2018, התווסף סעיף נוסף לפקודת מס הכנסה, הדין במיסוי משיכות של בעל מניות מהותי (ושל קרובו) מחברה בשליטתו.

לעניין זה, הסעיף מגדיר משיכות כספים, במישרין ובעקיפין, גם הלוואות/השאלות/מזומנים/ניירות ערך/העמדת פקדון/ערבות/ערבון/בטחות ונכס בבעלות החברה לשימוש של בעל המניות (חפצי אומנות, תכשיטים, כלי טיס ושיט, דירות ועוד). ע"פ הוראות הסעיף, בתנאים מסוימים, משיכת כספים בסכום מצטבר העולה על 100 אלפי ₪, תחשב הכנסה בידי בעל המניות המהותי כהכנסת עבודה או הכנסה מדיבידנד ובכפוף יחול חיוב במס.

הסעיף מחריג מס' אירועים ומקרים, ולכן מוטב שכל בעל שליטה בחברה, יבחן את יתרת חשבונו בספרי החברה שבשליטתו, וככל והיתרה עולה על הסך של 100 אלפי ₪ ו/או שבבעלות החברה דירה או נכס אחר שהועמד לרשות בעל המניות או קרובו, ייפנה למשרדנו לבחינת אפשרויות הטיפול – החרגתו ע"פ הוראות הסעיף, פירעון החוב, העברת הדירה לבעלותו האישית של בעל המניות, חלוקת דיבידנד ועוד.

שמירה על תנאי חלוקת דיבידנד מוטב לפי הוראת השעה

בשנת 2017, התירה רשות המסים, בתנאים מסוימים, חלוקת דיבידנד מוטב בשיעור מס מוחלט של 25% במקום 30%/33%.

נישומים אשר נהנו מהטבת המס הגלומה בשיעור המס המופחת על הכנסות הדיבידנד, נדרשים – מעבר לעמידה בתנאים מקדמיים לחלוקה – לשמור גם על תנאי עתידי המתייחס למוצא הכנסותיהם מהחברה.

ע"פ תנאי זה, נדרש הנישום לשמור על רמת הכנסותיו מהחברה (למעט הכנסות מדיבידנד) בכל אחת מהשנים 2015-2016 עד 2017-2019 ע"פ ממוצע אותן הכנסות בשנים 2015-2016.

לאור האמור, כל נישום אשר נהנה מההטבה, נדרש לבחון עמידה בתנאי זה ולדאוג שלא להפחית משכורתו/דמי הניהול שלו מהחברה לסך הנמוך מהמוצע האמור.

הלוואות שחלה עליהן ריבית לפי ס' 3(ט') ולפי ס' 3(י') לפקודת מס הכנסה

1. הלוואות לעובדים, ספקים ובעלי שליטה – סעיף 3(ט') לפקודת מס הכנסה

לקראת תום השנה, יש לזקוף ריבית 3 (ט') בגין יתרות חובה על הלוואות שניתנו ללא ריבית או בריבית נמוכה מזו שקבע שר האוצר, לעובדים, לספקי שירותים ולבעלי שליטה.

שיעור הריבית השנתי (נכון לשנת 2018) הינו 3.48% וע"פ הוראות חוק מע"מ, הריבית חייבת בתשלום מע"מ. הלוואות עד לסך של 7,680 ₪ - אינן חייבות בריבית כאמור, אלא בשיעור עליית המדד בלבד.

2. הלוואות בריבית נמוכה – סעיף 3(י') לפקודת מס הכנסה

לקראת תום השנה, יש לזקוף ריבית 3(י') בגין הלוואות "מוטבות" שניתנו ללא ריבית או בריבית הנמוכה מהריבית המינימלית שנקבעה בתקנות מס הכנסה.

סעיף זה יחול כאשר מתקיימים יחסים מיוחדים בין נותן ההלוואה לבין מקבלה, ובעיקר בהלוואות בין חברות קשורות. שיעור הריבית השנתי (נכון לשנת 2018) הינו 2.61% וע"פ הוראות חוק מע"מ, הריבית חייבת בתשלום מע"מ.

3. הלוואות צמודות מטבע חוץ

היה וההלוואה היא הלוואה במטבע חוץ, שיעור הריבית הקבוע המינימלי הינו 3% + שינוי שער החליפין של אותו מטבע. שיעור ריבית זה אינו חל על יתרות שמהותן יתרות ספקים ולקוחות בשל מכירות וקניות שוטפות.

נציין כי, ככלל, יש לעגן ולתעד ההלוואות המצוינות לעיל, בהסכמים בין הצדדים ובכתב.

הגשת דוחות מס לשנת המס 2017

מומלץ להגיש דוחות מס שטרם הוגשו, לשנת המס 2017, לא יאוחר מיום 31.12.18 וזאת כיוון ששומות מס עצמיות הופכות לשומות סופיות תוך ארבע שנים מתום שנת המס בהן הם הוגשו.

כלומר, שומה סופית בגין דוח לשנת 2017, אשר יוגש לאחר 31.12.18 תופק רק ב-1.1.2024, ואם יוגש עד לתום שנת 2018, תופק שומה סופית זו כבר ב-1.1.2023.

שמירת מערכת החשבונות

יש לשמור את מערכת החשבונות 7 שנים מתום שנת המס שאליה היא מתייחסת, או 6 שנים מיום הגשת הדוח על ההכנסה לאותה שנה, לפי המאוחר.

לאחר 31.12.18 ניתן להשמיד את פנקסי החשבונות לשנת 2011, בתנאי שהדוח לשנת 2011 הוגש עד 31.12.12.

המסמכים שיש לשמור:

1. במקרה של מסמכי תיעוד חוץ - חשבוניות ספקים, דפי בנק וכו'.
2. במקרה של חשבוניות מס/ תעודות משלוח/ ספר הזמנות- כל המסמכים שניתן להפיק מהתוכנה, אין חובה לשמור אותם מודפסים/מצולמים.

חשוב - יש להקפיד על שמירת הגיבוי באופן תקין כדי שניתן יהיה לשחזר את הנתונים.

כמו כן, לבעלי מערכת חשבוניות ממוחשבת, המפיקה תיעוד פנימי של חשבוניות, קבלות ועוד, חלה חובה לצייד את מערכת החשבוניות במנגנונים אשר יבטיח רצף ושלמות בקרות אירוע של הפרעות או הפסקות בזרם חשמלי.

מסמכים סטטיסטיים, הזמנות, רישומים פנימיים, חוזרים, פרוטוקולים, ומסמכים נוספים אשר הנישום אינו חייב לנהל ע"פ הוראות ניהול ספרים, אך נוהלו מרצון או מכוח דין אחר, יש לשמור במשך 3 שנים מיום הגשת הדוח.

ניכוי הוצאות מהכנסות החברה

ככלל, סעיף 17 לפקודת מס הכנסה מגדיר הוצאה מוכרת כ"הוצאה ששימשה בייצור הכנסה", אלא אם נקבע חד משמעית בסעיף אחר, שהוצאה זו אינה מוכרת.

בחשוב הכנסה החייבת של החברה, מופחתות ההוצאות המותרות בניכוי מהכנסותיה.

להלן יובאו דגשים, למס' הוצאות המצריכות התייחסות ותשומת לב :

1. **שיפוצים** – עלויות שיפוצים, אשר במהותן מהוות "שמירה על הקיים", יותרו בניכוי כהוצאות אחזקה שוטפות, בעוד שעלויות מהותיות בגין שיפוצים, אשר במהותן בעלות אופי הוני, יוכרו כהשקעה ברכוש קבוע שיותרו כהוצאת פחת על פני תקופת אורך חיי הנכס.
2. **מתנות** – הוצאות בגין מתנות ללקוחות/ספקים, אשר ניתנו במסגרת העיסוק ולשם ייצור הכנסה, יותרו בניכוי עד לסך של 210 ₪ עבור כל מתנה. הוצאות בגין מתנות לעובדים יותרו בניכוי רק בתנאי שייזקף רכיב שווי בתלוש שכר העובד, בסך המתנות שהוענקו.
- יש לתעד קבלות ורשימת הלקוחות והספקים מקבלי מתנות עבור כל הוצאה שנשא העסק.
3. **נסיעות לחו"ל** – הוצאות בגין השתתפות בתערוכות, קונגרסים, השתלמויות וירידים יותרו בניכוי ככל ומקיימות את האמור בסעיף 17 לפקודת מס הכנסה כאמור.
- סך ההוצאה אשר תותר בניכוי, בגין כרטיסי טיסה, לינה, שכירות, והוצאות אחרות – משתנה מטיסה לטיסה, בהתאם לכמות משתתפים, ימי הנסיעה העסקיים וכו'.
- יש לתעד דוח נסיעה לחו"ל, בצירוף כל האסמכתאות והקבלות הקשורות לנסיעה העסקית, שבו ייכלל כל המידע באשר לנסיעה והיותה עסקית, לרבות : מטרת הנסיעה, כמות המשתתפים וכו'.
4. **אירוח כיבוד** – הוצאות כיבוד קל : שתייה קרה/חמה, עוגיות, כיבוד בסיסי, פירות וירקות העונה, יותרו בניכוי בשיעור 80% מסך ההוצאה.
- הוצאות אירוח לא יותרו בניכוי, אלא אם מדובר בהוצאה עבור אירוח לקוח/ספק מחו"ל, ובסכום סביר.
5. **מחקר ופיתוח** – הוצאות מחקר ופיתוח יותרו בניכוי לצרכי מס על פני 3 שנים, אלא אם אושרו ע"י המדען הראשי של משרד התעשייה והמסחר, ואז יותרו בניכוי עם היווצרותן, בסכומן המלא.

6. ימי גיבוש לעובדים – הוצאות בגין אירועי גיבוש עובדים, יותרו בניכוי כאשר טובת המעסיק גוברת על טובת העובד,

ולא יצריכו זקיפת שווי בתלוש העובד, בהתקיים התנאים הבאים :

צרכי העבודה מצדיקים עריכת גיבוש לעובדים ומטרתה שיפור העבודה וממשקים בין העובדים, ההחלטה על קיום האירוע היא של המעסיק, ימי הגיבוש נחשבים ימי עבודה שבגינם משולם שכר מלא, העובדים אינם זכאים לצרף בן/בת זוג לאירוע, פעילות הגיבוש נערכת רק במהלך שבוע העבודה, לו"ז הפעילות נקבע או מאושר על ידי המעסיק, הפעילות נערכת בישראל, הפעילות כוללת הרצאה מקצועית או פעילות העשרה.

7. לימודים – הוצאות לימודים, לרבות הוצאות לרכישת השכלה אקדמית או לרכישת מקצוע לא יותרו בניכוי.

עם זאת, השתלמויות מקצועיות לצורך שמירה על הקיים, יותרו בניכוי כהוצאה עסקית.

מס ערך מוסף וניכויים

תקרת הכנסות עוסק פטור במע"מ

תקרת ההכנסות לעניין עוסק פטור בשנת 2018 הינה סך של 99,003 ₪.

בתחילת שנת 2018 התקיימו דיונים בין משרד האוצר, משרד הכלכלה ורשות המסים, לעדכון תקרת ההכנסות כאמור לסך של כ-150 אלפי ₪ ובהכללת מקצועות חדשים שיוכלו להתנהל כעוסקים פטורים. נכון למועד זה, לא עודכנה תקרת ההכנסות.

דוח מע"מ מפורט

שיטת הדיווח למע"מ עברה בשנים האחרונות בהדרגה לדיווח מקוון.

שיטה המאפשרת לרשויות מע"מ לעקוב בזמן אמת אחר דיווחי חשבוניות, תוך הצלבת נתוני דיווח בין העוסקים. נכון להיום, חובת הדיווח המפורט למע"מ חלה על עוסקים כמפורט להלן:

1. עוסק אשר מחזור עסקאותיו עולה על 1.5 מיליון ₪, ואשר חייב לפי כל דין בהכנת מאזן (מתייחס לחברה).
2. כאשר מדובר בשותפות או באיחוד עוסקים, יחול האמור לעיל על דיווחי השותפות או האיחוד באם אחד השותפים או אחד העוסקים באיחוד מקיים את התנאים האמורים לעיל.
3. עוסק שלא מתקיים בו האמור לעיל (הכוונה לעצמאי יחיד) ומחזור עסקאותיו עולה על 2.5 מיליון ₪ או שחלה עליו חובה לנהל פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות. יובהר כי חובת הדיווח המפורט אינה תלויה בקבלת הודעה מרשות המסים, ובהתאם, אין באי קבלת הודעה בכדי לפטור את חובת הדיווח המפורט לעונים לאחד מהקריטריונים דלעיל.

מועד הגשת דוח מע"מ מפורט

להלן מועדי הדיווח והתשלום שחלים על ציבור העוסקים :

1. **עוסקים חייבים בדיווח מפורט** ישרו וישלמו את המס הנובע מהדוח התקופתי המפורט לא יאוחר מיום ה-23 לחודש שלאחר תקופת הדיווח.
- לעניין זה חשוב לציין כי יש לדווח את הדוח התקופתי ולשלם את המס הנובע, באמצעות כרטיסי אשראי/ הרשאה לחיוב בנק/ מייצג המקושר למערכת השע"מ ובעל הרשאת חיוב/ בדואר עם שובר שכולל בר-קוד , ומיד אגב שידור הקובץ המפורט.
2. **עוסקים שאינם חייבים בדיווח מפורט, אשר משדרים את הדוח התקופתי ומשלמים באופן מקוון**, יהיו רשאים לדווח ולשלם לא יאוחר מיום ה-19 לחודש שלאחר תקופת הדיווח.
3. **עוסקים שאינם חייבים בדיווח מפורט, ואשר משלמים את הדוח התקופתי באמצעות שובר עם בר-קוד שהופק ע"י המייצג**, יהיו רשאים לדווח לא יאוחר מה-15 לחודש, ולשלם יומיים לאחר מכן.
4. **עוסקים שאינם חייבים בדיווח מפורט**, מועד הגשת הדוח התקופתי ותשלום המס הנובע הינו לא יאוחר מיום ה-15 לחודש שלאחר תקופת הדיווח.

הכרה בחובות אבודים והפרשות להתחייבויות תלויות

1. רצוי לטפל בחובות מסופקים ואבודים עד לתום שנת המס 2018.
- חובות אבודים מוכרים כהוצאה רק אם מדובר בחובות עסקיים, ויוכח לפקיד השומה ולמנהל מס ערך מוסף כי נעשו כל המאמצים לגביית החוב, וכי אפסו סיכויי גבייתו.
- יש להמציא אסמכתאות המצביעות על ניסיונות הגבייה ואישור עו"ד כי אפסו סיכויי גביית החוב לאחר שננקטו כל ההליכים המשפטיים לגבייתו ובמידה ואכן כך, יש להפיק חשבונית זיכוי לחייב ולהעביר הודעה על כך למס ערך מוסף ע"פ הוראות פרשנות מע"מ 2/2012 בדבר חובות אבודים.
- לחלופין, היה ומדובר על חוב זניח, אשר אפסו סיכויי גבייתו והוצאות גבייתו עולות על סך החוב עצמו – יש להפיק חשבונית זיכוי ללא המצאת אישור מעו"ד, וזאת בהתאם לפס"ד "דלק השרון".
2. רצוי לבחון האם עומדות כנגד העסק תביעות כספיות, בגין אירועים הקשורים לפעילות העסקית ובמידה ויש אומדן מבוסס ביחס לסכום החוב וידוע ברמת וודאות גבוהה כי החוב ישולם – ראוי לתת ביטוי להוצאה הצפויה בדוחות הכספיים של החברה.

ניכוי מס תשומות – סעיף 38 לחוק מע"מ - דגשים

- ע"פ חוק מע"מ, נכסים או שירותים לעוסק, לצרכי עסקו או לשימושו העסקי, יהיו תשומות מוכרות ומי אשר בידו חשבונית מס כדין, רשאי ליהנות מניכוי התשומות הגלומות בחשבונית.
- הוצאות כיבוד** – ככל שמדובר על כיבוד קל ובסיסי (קפה, תה, סוכר..) או שמדובר על כיבוד בסיסי לטובת כנסים ללקוחות וספקים או אירועי קידום מכירות, ניתן להכיר במס התשומות במלואו.
- הוצאות אירוח** (הוצאות ששולמו מחוץ לכותלי העסק) – אינן מותרות לניכוי, למעט אירוח לקוח/ספק מחו"ל.
- הוצאות הסעות מאורגנות לעובדים** – אם יוכח כי ההסעה היא לנחות המעביד ואין טובת הנאה בידי העובד (לדוגמא: הסעה

למס' רב של עובדים, שמאורגנת וממומנת ע"י המעביד, הכרחית בשל תנאי עבודה ומקום העבודה וכו') מס התשומות יותר לקיזוז במלואו.

אירועי גיבוש עובדים – בדומה להתרת תשומות בהוצאות הסעות לעובדים, כך גם באירועי גיבוש לעובדים – ככל שטובת המעביד גוברת, התשומות יוכרו במלואן.

שווי שימוש ברכב

החל מינואר 2010 נכנסה לתוקף שיטת החישוב הליניארית לקביעת שווי השימוש ברכב צמוד.

ע"פ השיטה הליניארית סכמו החודשי של שווי השימוש נגזר ממחיר הרכב מוכפל בשיעור של 2.48%.

השיטה הליניארית חלה לגבי כלי רכב שנרכשו החל מ-1.1.10 ואילך.

זקיפת שווי השימוש לכלי רכב אחרים תמשיך להתבצע בהתאם לשיטת קבוצות המחיר.

• יש לציין כי מוענקת הפחתה של 500 ₪ (נכון לשנת 2018) משווי השימוש החודשי, בעבור שימוש ברכבים היברידיים.

• רשות המיסים מפרסמת את המחיר לצרכן ואת סכומי שווי השימוש לדגם, באתר רשות המיסים באינטרנט, בכתובת

הבאה <https://www.shaam.gov.il/mm-usecar>.

• באשר לאופנועים, שווי שימוש נדרש רק עבור אופנועים העונים להגדרת אופנוע שסיווגם L3.

שווי שימוש לא יידרש לרכבים תפעוליים ובגין רכבים במשקל מעל 3.5 טון, אשר משמשים כרכבי עבודה בעסק.

• רכב היברידי, שמסווג ברישיון הרכב כרכב hybrid מסוג N2 או N3, יהא זכאי לפחת מואץ בשיעור של 25% (ולא בשיעור החל על רכבים אחרים – 15%).

• הוצאות אחזקת רכבים שהוצמדו לעובדים ונזקק בגינם שווי, ובגין אחזקת רכבים תפעוליים ורכבי עבודה יותרו בניכוי במלואן.

אנו ממליצים בכל מקרה לפנות למשרדינו לקבלת ייעוץ מתאים בעניין.

דיווח באופן מקוון על הפקדות לקופות גמל

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים, החל מינואר 2016 כל מעביד המעסיק למעלה מ-100 עובדים מחויב לדווח

על הפקדות לחסכון פנסיוני באמצעים דיגיטליים בלבד ובקובץ דיווח אחיד שקבע משרד האוצר.

החל מינואר 2017 חלו הוראות התקנות על מעבידים המעסיקים למעלה מ-50 עובדים.

החל מינואר 2018 חלו הוראות התקנות על מעבידים המעסיקים למעלה מ-20 עובדים.

החל מינואר 2019 יחולו הוראות התקנות על כלל המעבידים במשק.

עם זאת, מעבידים אשר עונים לתנאים הבאים פטורים מדיווח מקוון כאמור :

1. המעביד אינו מעסיקים מעל חמישה עובדים.
2. המעביד מסר לראשונה לחברה המנהלת את הפרטים הרלוונטיים והנדרשים ע"פ התקנות, וכי לא חל שינוי בפרטים הללו.
3. סכום ההפקדה בעד העובד זהה לסכום שהופקד בעד העסקתו במועד שבו נמסרו הפרטים האמורים בס' 2.
4. המעביד הורה לחברה לגבות את התשלומים באופן קבוע באמצעות כרטיס אשראי או הרשאת חיוב.

5. החברה המנהלת אישרה למעביד את בקשתו בטופס ייעודי, שלא לדווח במועד ההפקדה.

הדיווח לחברה המנהלת את החיסכון הפנסיוני או את קרן ההשתלמות ייעשה באמצעות קובץ נתונים ממוכן ובמבנה אחיד במועד הפקדת הכספים.

יודגש כי התקנות מטילות את מלוא האחריות להעברת הכספים לקופות הגמל על המעסיקים, לרבות הטלת עיצומים כספיים גבוהים.

בנוסף, הרינו להזכיר כי ישנה חובת דיווח חצי שנתי של נתוני שכר העובדים לביטוח לאומי.

בנוסף לדיווחים השוטפים על העסקת עובדים, מחויב המעסיק להגיש לביטוח לאומי דיווחים חצי שנתיים (ביולי עבור החציון הראשון של השנה, ובינואר עבור השנה שהסתיימה) ובמהלך אפריל, יש לדווח את הדוח הסופי עבור השנה השלמה. בסה"כ נדרש המעסיק לדיווח תלת-שנתי למוסד לביטוח לאומי, וזאת בנוסף לדיווח השנתי המוגש למס הכנסה בגין העסקת עובדים.

טיפול בכספי קופות מרכזיות לפיצויים

בחודש יוני 2017 פרסמה רשות המסים הנחיות לטיפול בכספי קופות מרכזיות לפיצויים, אשר נועדו לצמצם יתרות כספים שהופקדו בקופות מרכזיות לפיצויים היסטוריות.

ע"פ הנחיית רשות המסים, מעסיקים שמחזיקים בקופות כאמור, נדרשים לבחון בכל תום שנת מס, עד ליום 31 במרץ של השנה העוקבת, האם ישנו עודף בקופה המרכזית, כמוגדר ע"י חוזר מס הכנסה.

הסכום העודף, ככל ונמצא כזה, עד גובה הוצאות פיצויים השוטפות החלות על המעסיק, אשר הופקדו בפועל ע"י המעסיק לקופות העובדים, יועבר מהקופה המרכזית אל חשבון הבנק של המעסיק.

סכום זה ייחשב כחלק מהכנסתו של המעסיק, והיה ולא ינוצל הסכום העודף בהתאם להוראות החוזר, לא יותרו בניכוי הוצאות הפיצויים ששילם המעסיק.

לאור האמור, אנו ממליצים למעסיקים אשר מחזיקים בקופות מרכזיות לפיצויים, לפנות למשרדנו בכדי לבחון תחולת ההנחיה עליהם.

העסקת עובדים זרים מסתננים

להלן עדכון וריענון אודות העסקת עובדים זרים מסתננים.

1. הפרשה לפיקדון ע"ש העובדים –

החל ממשכורת מאי 17', ע"פ חוק עובדים זרים ותקנות עובדים זרים, לגבי העסקת מסתננים כהגדרתם בחוק, וכחלף הפקדות סוציאליות, נקבע כי על משכורת העובד (הקובעת לעניין פיצויים), נדרשים המעביד והעובד להפריש סכומים לפיקדון ייעודי בשיעור כולל של 36% מהשכר ברוטו של העובד.

16% מעביד (במקום 12.5% שהיה נדרש לפני חקיקת החוק) 20% עובד.

סכומים אלו יופקדו בפיקדון ייעודי, שאותו יוכל למשוך העובד רק במועד עזיבתו את הארץ, כאשר מסתיימת אשרת השהייה.

החל מחודש נובמבר 2018, נכנסו לתוקפם הקלות בהפרשות לפיקדון ע"ש חלק ממבקשי המקלט. ההקלה מתייחסת לחלק העובד, ורק לעובדים מסוימים, וקובעת שיעור הפרשה של 6% במקום 20%. אוכלוסיית העובדים עליה חלה ההקלה, מתייחסת לעובדים שנכנסו לארץ לפני ה-1 בנובמבר 2018, וכוללת את העובדים הבאים:

1. כל הנשים.
2. גברים מתחת לגיל 18 ומעל גיל 60.
3. אבות המגדלים, לבדם, ילדים מתחת לגיל 18.
4. גברים הסובלים מבעיות בריאות.
5. קורבנות סחר.

עוד בעניין זה נציין, כי ע"פ הבהרה מאת רשות המסים, במקרים שבהם חוק פקדון עובדים זרים אינו חל, וכי לא הייתה בידי המעסיק האפשרות להפקדה חודשית לקופת גמל לקצבה במהלך העסקת העובד, ותשלום בגין מרכיב זה מבוצע באופן חד פעמי עת סיום יחסי עובד-מעביד, יראו בסכומי ההפקדה לקופת גמל לקצבה כמענקי פרישה, אשר יותרו לניכוי בידי המעסיק במועד התשלום בפועל, ולא יוטל עליהם היטל עובדים זרים.

2. מס מעסיקים / היטל עובדים זרים –

בחודש ספטמבר 2017 דחה בית המשפט העליון את ערעורי הנישומים בקשר לסוגיית חובת מעבידים במס מעסיקים בגין העסקת מסתננים וקבע כי גביית ההיטל מהמעסיקים נעשתה כדין. למעשה, מאותו תאריך נסתם הגולל סביב הדיון בנושא, ונקבע כי יש לשלם את ההיטל בשיעור 20% (ו-15% במסעדות אתניות) מהשכר ברוטו של כלל העובדים זרים. באשר לחובות העבר של מעסיקי מסתננים, במאי 2018 פרסמה רשות המסים חלופות להסדרת החובות ההיטל, בתנאים מקלים, ככל והחוב יוסדר עד ליום 31 ביולי 2018 בתנאי הפריסה שהוצעו.

3. נקודות זיכוי בגין תושבות ע"ש העובדים –

עד ליום 31.12.14 פרשנויות בדבר העסקת העובדים הזרים, מבקשי המקלט, הביאו את חלק מהמעסיקים לזקוף נק' זיכוי על שמם, שכן העובדה שמרכז חייהם בישראל מצביעה על היותם תושבי ישראל לכל דבר ועניין. החל מיום 1.1.15 נק' זיכוי ניתנים בעיקר רק לעובדי סיעוד. החל משנת 2017 ניתנות זיכוי, בתנאים מסוימים, לעובדים זרים, אך לא למסתננים מבקשי מקלט.

עדכונים בקשר למעמד המיסוי של תשר למלצרים

במרץ 2018 נפסקה בבית הדין הארצי (פס"ד קיס נ' המוסד לביטוח לאומי) הלכה חדשה בקשר למעמד התשר למלצרים בענף המסעדות.

עיקר הדברים העולים מפסק הדין –

- מלוא כספי התשר ישמשו לתשלום השכר לכלל שרשרת השירות במסעדה.
- ניתן, בהסדר שאינו ברירת המחדל, להסכים עם המלצרים שכספי התשר ישמשו גם לכיסוי כל הסוציאליות והנלוות. הסכמה כאמור, צריכה להיות מודעת ובכתב.

- לפס"ד אין נפקות מיסויית, בקשר לרישום התשרים כתקבולי המסעדה ולתשלום מע"מ בגינם ונושא זה נותר ללא שינוי, במידה ולא יתוקן בחקיקה.
נכון למועד זה, טרם נמסרה עמדת רשות המסים בנושא.
- פס"ד ניתן ביום 26 במרץ 2018, אך ביהמ"ש דחה את היישום עד לינואר 2019, על מנת לאפשר למעסיקים להיערך לעמידה בכללים החדשים.

מצ"ב קישור לעיון בחוזר ייעודי מטעם משרדנו בנושא - [מתווה לטיפול בשכר מלצרים מטיפים החל מינואר 2019](#).

מומלץ למעסיקי מלצרים, לפנות למשרדנו לבחינת יישום פסק הדין בצורה שתטיב בצורה המרבית עם בית העסק, ועל מנת להיערך לשינויים הנדרשים אגב יישום פס"ד, לרבות המלצות לטיפול באמצעות עורך הדין של החברה בהסדרת הסכמי העסקה, והתקשוריות עם חברות ייעודיות המקנות אפשרות לשימוש ביומן מלצרים שיקל עם יישום פס"ד במתווה שגובש ומומלץ ע"י משרדנו.

מיסוי מקרקעין

שיעורי מס רכישה

להלן שיעורי מס רכישה.

1. דירת מגורים יחידה בידי יחיד תושב ישראל שנרכשת כיום:
 על חלק השווי שעד 1,664,520 ₪: 0%
 על חלק השווי שבין 1,664,521 ₪ – 1,974,335 ₪: 3.5%
 על חלק השווי שבין 1,974,336 ₪ – 5,093,535 ₪: 5%
 על חלק השווי שבין 5,093,536 ₪ – 16,978,450 ₪: 8%
 על חלק השווי שמעל 16,978,451 ₪: 10%
2. דירה מגורים נוספת (שאינה דירה יחידה) בידי יחיד תושב ישראל שנרכשת כיום:
 על חלק השווי שעד 5,095,570 ₪: 8%
 על חלק השווי שמעל 5,095,570 ₪: 10%
3. דירה מגורים שנרכשה ע"י חברה:
 סך התמורה תמוסה בשיעור קבוע של 6%

חבות במס שבח במכירת דירת מגורים

1. פטור ממס שבח מוגבל עד סכום של 4.455 מיליון ₪.
 - עודף המכירה מעל הסכום האמור יחויב במס שבח באופן לינארי בשיעור של 25%.
 2. החל מה-1 בינואר 2014, בוטל הפטור ממס שבח למי שהינו בעלים של יותר מדירה אחת.
- פטור כאמור ימשיך לחול רק על בעלים של דירת מגורים יחידה, אשר לא מכר דירת מגורים ב-4 השנים שלפני

המכירה, ובתנאי שהמוכר היה הבעלים של הדירה הנמכרת במשך 18 חודשים לפחות, ולא מכר במשך 18 החודשים שקדמו למכירה האמורה, דירת מגורים אחרת בפטור.

3. נציין, כי תיקון 76 לחוק מיסוי מקרקעין קבע הוראות מעבר לתקופה שמ-1.1.14 ועד 31.12.17.

בתקופה המעבר, חלות הוראות המשפיעות על המסים תוך מתן הגנה לינארית בעת המכירה.

החל מה-1.1.18 יחול שיעור המס החדש על מכירת דירות מגורים מזכות שנרכשו לפני יום המעבר, ללא מגבלות נוספות.

קריאה נוספת וקישורים שימושיים

להלן קישורים שימושיים וחוזרים משרדים מטעם משרדנו להרחבת קריאה, לעיון בחוזר מקצועי / מעבר לאתר – יש ללחוץ על הקישור.

כללי

- [אתר אינטרנט משרד – גולן לוריא ושות'](#)
- [רשות המסים בישראל : מדריכים , טפסים , פורטל שירותים מקוונים – תשלומים, סימולטורים והפקת אישורים](#)
- [משרד המשפטים : תשלומים ואגרות , שירותים מקוונים , טפסים](#)
- [המוסד לביטוח לאומי](#)
- [כללי התנהגות בעת ביקורת במפתיע של שלטונות המס](#)
- [אזהרה מפני התחזות לעובדי רשות המסים](#)
- [אתר "הר הכסף" מטעם משרד האוצר לאיתור קופות פנסיוניות ע"ש החוסכים](#)
- [חוק לצמצום השימוש במזומן , חוק האריזות](#)
- [היערכות ליישום תקן EMV הנוגע לעסקאות כרטיסי אשראי](#)

דיני עבודה / יחסי עובד מעביד

- [קיצור שעות עבודה שבועיות לשכירים במשק , ועדכון שכר מינימום לעובדים שעתיים בשל קיצור שבוע עבודה](#)
- [מעמד התשר כשכר עבודה מאת המעסיק החל משנת 2019 , מתווה לטיפול בתשר למלצרים החל משנת 2019](#)
- [העלאת שכר מינימום החל מ-1 בדצמבר 2017](#)
- [חובת הפרשה לפנסיה בגין העסקת בעלי שליטה](#)
- [פנסיית חובה לעצמאים](#)
- [דיווח באופן מקוון על הפקדות לקופות גמל + פירוט בנושא](#)
- [דיווח נתוני שכר חצי שנתי ושנתי לביטוח לאומי](#)

עובדים זרים מסתננים

- [זכאות עובדים זרים לנקודות זיכוי](#)
- [מס מעסיקים \(היטל\) בגין עובדים זרים - החלטת בית המשפט העליון](#)
- [הפקדת פיקדון בגין העסקת עובדים זרים מסתננים](#)

מס ערך מוסף

- [כללי התקשרות עם ספקים והימנעות מרישום חשבוניות פיקטיביות](#)
- [מסלול מהיר לקבלת החזרי מע"מ](#)

מס הכנסה

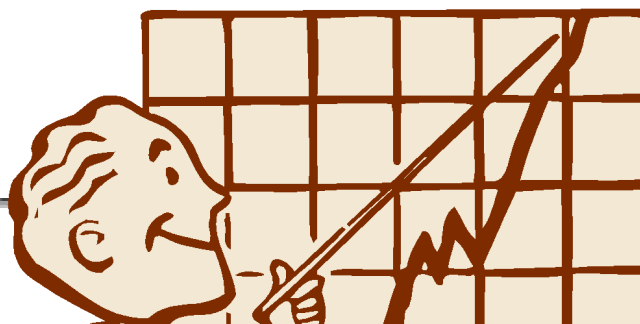
- [מסלול ירוק להעברות כספים לצורך השקעות בחו"ל](#)
- [הנחיות להשמדת מלאי עסקי](#)
- [הגדלת נקודות זיכוי להורים - "נטו למשפחה"](#)
- [טיפול ביתרות צבורות בקופות מרכזיות לפיצויים החל משנת 2017 + הבהרה בנושא](#)
- [חובת הדיווח החלה על תושבי חוץ החל משנת המס 2016](#)
- [מיסוי חברות ארנק החל משנת 2017](#)
- [ריענון בקשר לזכאות להטבות מס להורי ילדים נטולי יכולת](#)
- [הנחיית רשות המסים בקשר לאירוע גיבוש עובדים זקיפת שווי לעובד](#)

המוסד לביטוח לאומי

- [הכנסות פטורות מדמי ביטוח לאומי](#)
- [חובת הדיווח למוסד לביטוח לאומי החלה על קבלני בנייה בהעסקת קבלני משנה](#)

נספחים

- נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות.
- נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות.
- נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים.
- נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.18 + טופס לדוגמא.
- נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות ליום 31.12.18 + טופס לדוגמא.
- נספח ו' - מצבת רכב ליום 31.12.18 + טופס לדוגמא.

נספח א' – היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות

מומלץ להכין תיק שיקרא מאזן 2018 ולרכז בו את כל החומר המפורט להלן:

ריכוז האישורים אותם יש לקבל מגורמים חיצוניים

1. אישורי יתרות מהבנקים.
1. אישורי יתרות מקופות גמל ביטוחי מנהלים וקרנות השתלמות.
2. אישור יתרה מהקופה המרכזית לפיצויים.
1. מכתב עו"ד לגבי חובות אבודים.
2. אישורים מקוריים על תרומות למוסד מוכר לפי פקודת מס הכנסה.
1. מכתב עו"ד לגבי תביעות והתחייבויות תלויות.
1. אישור יתרות וכרטסות נגדיות מלקוחות וספקים עיקריים.
2. למחזיקי ני"ע ופיקדונות – אישור מהבנקים וממנהלי ההשקעות על הרווח / הפסד לפי סוגי ההשקעות והניכוי במקור בגינם.

כמו כן, יש לצרף לתיק את כל המסמכים המצוינים בנספח ב' – רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות.

עדכון הרישומים בספרים

יש להשלים את הרישומים בהנהלת החשבונות לרבות התאמות עם כל חשבונות הבנק וכן עם חשבונות של ספקים ולקוחות עיקריים.

כמו כן, יש להכין רשימת שיקים דחויים (לפירעון ולגבייה), להכין רשימת חייבים וזכאים לעסק.

משכורות ניכויים והוצאות נלוות

יש לוודא שכרטיסי העובדים (טופס 101) מעודכנים, לערוך ריכוז שנתי (טופס 126) של המשכורות והניכויים ולהתאימם לרישומי השכר בספרים ולדיווחים השוטפים לביטוח לאומי ולמס הכנסה. למיין את ההוצאות הנלוות לשכר לפי הסוגים (ביטוח לאומי מעביד, קופות גמל, נסיעות, אחזקת רכב, בגדי עבודה, שי לחגים, מזון לעובדים, פיצויים וכדו'), ולהתאימם לרישום בטופס 126. לקבל אישורים מקופות הגמל ביטוחי המנהלים וקרנות ההשתלמות על הכספים שהופקדו בהם, ולערוך התאמה עם הרישום בספרים.

ניכוי במקור מתשלומים לאחרים

במידה וחלה עליכם חובת ניכוי במקור מתשלומים לאחרים, יש לערוך את הריכוז השנתי (טופס 856) ולהתאימו עם הרישומים בספרים.

ניכוי במקור על ידי משלמים

יש לרכז את האישורים על הניכויים במקור שנוכו על ידי לקוחות החברה (טפסי 857), לערוך סיכום של האישורים ולהתאימם עם סכום הניכוי שנרשם בספרים. היה ונוכה מס במקור, רצוי לרשום בספרים בחשבון נפרד את הסך שנוכה ויש לזכות בתשלום ברוטו את כרטיס המשלם.

התאמת חו"ז ניכויים, חו"ז מע"מ וחו"ז עובדים

יש לערוך התאמה בין הסכומים בכרטיסי החו"ז לזכות מע"מ, מס הכנסה ניכויים וביטוח לאומי, לסכומים הרשומים בדיווח של חודש דצמבר.

יש לערוך התאמה בין המחזור שדווח למע"מ, ובין המחזור שדווח למס הכנסה, למחזור בספרים.

יש לוודא כי מע"מ תשומות ששולם עבור הוצאות שלא שימשו ביצור ההכנסה לא נתבע כמע"מ תשומות, כמו כן יש לוודא שלא נתבע מע"מ בגין אירוח וכיבוד שלא כדין, ושמע"מ תשומות בגין הוצאות אחזקה של רכבים פרטיים ופלאפונים נתבע בהתאם לכללים.

יש לערוך התאמה בין סכום המקדמות ששולמו על פי פנקסי המקדמות לבין סכום המקדמות שרשום בספרים. יש לנהל את רישום המקדמות לכל שנת מס בכרטיס נפרד.

יש לערוך התאמה בין כרטיסי החו"ז של העובדים לבין השכר לחודש דצמבר.

הוצאות עודפות

לגבי הוצאות אחזקת רכב – יש למלא את דוח מצבת הרכבים המצ"ב.
יש לפרט את שווי הרכב שנזקף לנהגים להם היה הרכב צמוד במהלך השנה.
לגבי נסיעות לחו"ל – יש להקפיד על מילוי דוח נסיעה לחו"ל לכל נסיעה ולכל נוסע בנפרד. כמו כן יש להקפיד על שמירת כרטיסי הטיסה, מסמכים המעידים על השתתפות בכנסים, יומן פגישות וכו', בצמוד לחשבוניות ההוצאות בגין הנסיעה.
לגבי מתנות לעובדים וללקוחות – יש להכין רשימת מקבלי מתנות.
יש להפריד בין הרישום של הוצאות כיבוד לבין ארוחות לעובדים.
לגבי הוצאות כיבוד ואירוח – יש להפריד בין כרסות כיבוד קל ובסיסי בעסק (משקאות קרים וחמים, עוגיות, פרטי מזון קלים הניתנים לאורחים), אשר יותרו לניכוי בשיעור של 20% לבין הוצאות אירוח לקוחות/ספקים, אשר לא יותרו כלל ולבין הוצאות אירוח לקוחות/ספקים מחו"ל, אשר יותרו במלואם.

חשבוניות של בעלי שליטה ומנהלים

יש להכין סיכום של סכום המשכורת וסכום התשלומים הנוספים שקיבל כל בעל שליטה בחודשים ינואר – ספטמבר וכן בחודשים אוקטובר – דצמבר.
יש לוודא שנשמרת הפרדה בין החשבוניות האישיים של בעלי המניות לבין חשבוניות החברה.

חישוב הפרשות

יש לחשב הפרשות לפיצויי פרישה (בניכוי ההפקדות בקופות לפיצויים), לחופשה, לחובות מסופקים, לירידת ערך מלאי, הפרשות בגין תביעות משפטיות וכל הפרשה רלוונטית אחרת.
יש לרכז את כל החובות האבודים, לקבל אישור עו"ד על היותם חובות אבודים, ולהעביר למשרדינו לצורך קבלת הנחיות נוספות.

תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות

יש להכין רשימה של כל התביעות המשפטיות שהוגשו כנגד החברה, וכן של כל ההתחייבויות התלויות של החברה. יש לנסות לאמוד את השווי הכספי של ההתחייבויות הנ"ל. יש לבקש מעו"ד החברה מכתב לפרוט התביעות והערכתו לגבי התוצאות הצפויות.

בטחונות ושעבודים

יש להכין פרוט לגבי בטחונות שנתנה החברה ושעבודים המוטלים על נכסי החברה.

עסקאות עם בעלי עניין

יש להכין ריכוז של כל העסקאות שנערכו בשנת המס עם בעלי עניין בחברה.

נספח ב' – רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות

1. טופסי 106 ו-101 של בעלי המניות.
2. תדפיס השכר לפי חודשים של בעלי המניות.
3. העתק מטופס 126 בצרוף התאמה לספרים.
4. אישורים על הפקדות בקופות גמל, קרנות השתלמות, קופות פיצויים וביטוחי מנהלים.

5. אישורי יתרות ליום 31.12.18 בקופות הפיצויים המרכזיות והאישיות.
6. אישורי יתרות ליום 31.12.18 לגבי כל חשבונות הבנקים, ההלוואות, וכרטיסי האשראי שמנוהלים על שם העסק.
7. אישורים מבנקים וממנהלי השקעות בקשר לרווחים והפסדים מהשקעות בניירות ערך ופיקדונות והמס שנוכה במקור בגינם (כולל טופס 867).
8. לוחות סילוקין של כל ההלוואות שטרם נפרעו.
9. התאמות בין היתרות באישורי היתרה מבנקים וכרטיסי האשראי לספרים.
10. טופסי ספירת הקופות.
11. רשימת ההמחאות לגביה ליום 31.12.18 (יש להפריד בין ההמחאות לגביה בקופה, לבין המחאות לגביה בכל חשבון בנק).
12. רשימת ההמחאות לפירעון ליום 31.12.18.
13. פנקסי מע"מ, מקדמות וניכויים.
14. אישורים על ניכויים במקור שנוכו על ידי הלקוחות, והתאמה בין סך האישורים לרשום בספרים.
15. רשימת חובות מסופקים.
16. רשימת מלאי.
17. הפרשה לפיצויי פרישה, לחופשה ולהבראה (ניתן להפיק ישירות מתוכנת השכר).
18. דוח תמחיר מצטבר לשנת 2018.
19. דוח הכנסות זקופות לשנת 2018.
20. דוחות נסיעה לחו"ל.
21. דוח מצבת רכבים כולל רישום מונה הק"מ ליום 31.12.18.
22. מאזן בוחן.
23. העתק מפרוטוקולים של ישיבות ההנהלה שנערכו במהלך שנת המס.
24. העתק מהסכמים מהותיים שנחתמו בשנת המס.
25. העתק מפוליסות הביטוח של העסק.

נספח ג' – רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים

1. טפסי 106 של בני הזוג.
2. אישורים שנתיים על הפקדות לקופת פיצויים, ביטוחי מנהלים, ביטוחי חיים, קרנות השתלמות, פנסיה וקופות גמל לקצבה.
3. אישורי יתרות ליום 31.12.18 בקופות הפיצויים המרכזיות, והאישיות.

4. אישורים מבנקים וממנהלי השקעות בקשר לרווחים והפסדים מהשקעות בניירות ערך ופיקדונות והמס שנוכה במקור בגינם (כולל טופס 867).
5. אישורים על ניכויים במקור שנוכו ע"י הלקוחות, והתאמה בין סך האישורים לרשום בספרים.
6. רשימת מלאי.
7. רשימת נסיעות לחו"ל.
8. צילומים של ביטוחי רכב, רישיון רכב ורישום מונה הק"מ ליום 31.12.18.
9. העתק מפוליסת הביטוח של העסק.
10. פירוט הכנסות משכר דירה למגורים.

לתיקים "חיצוניים" בלבד יש להוסיף

1. ספר תקבולים ותשלומים.
2. פנקסי מע"מ, מקדמות למס הכנסה וביטוח לאומי.
3. קלסרי הנה"ח.

נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.18

- יש להיערך לספירת מלאי ב- 31.12.18 ולתאם עם משרדינו מועד לביקורת של הספירה.

- יש לקבוע נהלים לרישום תנועות המלאי כל עוד לא נסתיימה הספירה, וממועד סיום הספירה ועד לסיום יום העבודה החל ב- 31.12.18.
- במקרים חריגים מותרת סטייה של עד עשרה ימים מ- 31.12.18, בכל מקרה של סטייה יש להיערך לביצוע רישומים של תנועות המלאי בין מועד הספירה לבין ה- 31.12.18 ולבצע ההתאמות הדרושות בכדי להגיע לשווי המלאי בתאריך הקובע.
- אין חובה לסגור את העסק במועד ספירת המלאי.
- ספירת המלאי תכלול את כל הסחורות המצויות בבעלות העסק או ברשותו, לרבות סחורות השייכות לעסק ומצויות אצל אחרים.
- טובין השייכים לעסק ונמצאים אצל אחרים יכללו במלאי:
 1. טובין במשגור.
 2. טובין במחסני ערובה.
 3. טובין שנשלחו לעיבוד או לתיקון.
 4. טובין שנרכשו אך טרם הגיעו למקום העסק (לדוגמא יבוא בדרך).
- טובין השייכים לאחרים, יסומנו בסימון מתאים, ולא יכללו בשווי מלאי הסגירה.
 - טובין השייכים לאחרים, ואינם חלק מהמלאי :
 - טובין שחזרו מהלקוח לצורכי תיקון.
 - טובין שנמכרו – היינו יצאה חשבונית בגינם – וטרם נשלחו / נאספו ע"י הלקוח.
- לפני תחילת ספירת המלאי, רצוי לרשום את פרטי המשלוח (מס' תעודת משלוח) האחרון שנשלח מהעסק ואת פרטי המשלוח האחרון שהתקבל מספקים.
- במידה וקיים בעסק מלאי מת או איטי במיוחד יש לציין זאת במפורש.
- על רשימת ספירת המלאי לכלול את הפרטים הבאים, וייחתמו ע"י הגורם האחראי על ספירת המלאי:
 1. ספרור עוקב לכל גיליון.
 2. תאריך מפקד המלאי.
 3. שמות הפוקדים.
 4. המקום בו מאוכסן המלאי.
 5. כמות הטובין ויחידות המדידה שלפיה נמדדת הכמות.
 6. תיאורם של הטובין באופן המאפשר את זיהוי סוג הטובין, טובין מיושנים, מקולקלים, במחזור איטי, פסולת וכו'.
- לגבי הטובין הבאים יצוין שם היצרן ומספר סידורי המוטבע על המוצר על ידי היצרן:
 1. מקלט או שפ"ק של תמונת טלוויזיה.
 2. מגבר סטריאו.
 3. מקלט רדיו, לרבות המשולב עם מקלטים אחרים.
 4. טלוויזיה.
- בעסק יצרני תערכנה רשימות נפרדות לסוגי המלאי שלהלן:

1. חומרי גלם.
 2. מלאי בתהליך.
 3. מלאי תוצרת גמורה.
- יש לוודא כי הופקו חשבוניות מס בגין כל הסחורה שסופקה עד 31.12.18.
 - לאחר סיום מפקד המלאי יש לתמחר את עלות הסחורה לפי מחיר העלות, למעט טובין מקולקלים, וטובין שלא ניתן למכור אותם במחיר העלות, טובין אלה יתומחרו לפי שווים בשוק.
 - כלומר – עלות או שווי שוק, כנמוך מביניהם.
 - רשימת מפקד המלאי תערכנה בשלושה העתקים, עותק אחד יועבר למשרדינו לא יאוחר מה 10.1.2019.
 - עסק הצפוי להשמדת מלאי נדרש לנהוג ע"י הנחיות מס הכנסה כמפורט בחוזר.

שופס לדוגמא - ספירת מלאי ליום 31.12.2018

תאריך:	
שם החברה:	
האתר הנספר:	
עמוד:	

[illegible]

חתימה

שם הסופר

נספח ה' – הנחיות לספירת הקופות

בעקרון מומלץ להפקיד את כל הכספים והשטרות המצויים בקופה לפני תום יום העסקים החל ב- 31.12.18. להזכירכם - הפקדת סכומים אחר הצהרים נחשבת כהפקדה ביום העסקים החל ב- 1.1.2019.

בתום יום העסקים החל ב 31.12.18 יש לבצע ספירות של כל הקופות המנוהלות בעסק.

לכל קופה ירשם דוח ספירה שיכלול את הפרטים הבאים:

1. סך המזומנים (לכל סוג מטבע בנפרד).
1. סך הצ'קים (יש לצרף רשימה מפורטת של כל הצ'קים בקופה לרבות מועד פירעונם).
1. סה"כ יתרה ליום 31.12.18.
1. סה"כ יתרת הקופה בספרים.
1. הפרש.
1. הסברים להפרש.

טופס לדוגמא - ספירת קופה ליום 31.12.2018

תאריך:	
שם החברה:	
מיקום הקופה:	
עמוד:	

מזומנים

מטבע	סכום שנספר
ש"ח	
\$	

פרוט לצ'קים דחויים ושוברי אשראי

#	מספר צ'ק	שם הלקוח	תאריך פירעון	סכום
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
			סה"כ	

#	מספר שובר	חברת אשראי	שם הלקוח	תאריך פירעון	סכום
1					
2					
3					
4					
5					

					6
					7
					8
					9
					10
	סה"כ				

שם הסופר

חתימה

נספח ו' - מצבת רכב ליום 31.12.2018

שם החברה: _____

מספר רישוי	סוג הרכב	בבעלות החברה/שכור	תאריך קניה/מכירה	מועד עלייה לכביש	קבוצת מחיר/קוד תוצר ודגם	שם הנהג	מס' חודשי שימוש בשנת המס	שווי רכב ע"פ התקנות	סה"כ שווי רכב נדרש ע"פ תקנות	שווי רכב שנזקף	הפרש בין שווי שנזק לבין שווי שנדרש
1											
2											
3											
4											
5											

תאריך: _____

שם מכת הדוח: _____ חתימה: _____

הערות:

- את עמודת סוג הרכב יש למלא לפי הפרוט הבא
 - פרטי: רכב פרטי.
 - מסחרי: רכב מסחרי עד 3.5 טון
 - כבד: רכב מסחרי מעל 3.5 טון
- יש לציין תאריך קניה / מכירה אם בוצעה פעולה השנה
- לרכב חדש יש לציין מד אוז ליום הרכישה וצילום רישיון הרכב
- קבוצת המחיר רשומה על רישיון הרכב, רכבים משנת יצור 2010 ואילך יש לציין קוד תוצר ודגם
- בעמודת שווי הרכב שנזקף יש לציין את סה"כ שווי הרכב שנזקף למשכורות הנהג שהרכב משמש כרכבו הצמוד